

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusmetį:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Apkelbimų kainų klausit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gogulė & Co.

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

Advertising Rates on Application

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 44

Keleivio Telefonai:
So. Boston 3071

SO. BOSTON, LAPKRIČIO-NOVEMBER 2 D., 1927.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonai:
So. Boston 3071

Metai XXII

Dar 15 Kariškių Lietuvoj Pasmerkta Sušaudyt.

JIE APKALTINTI KAIPO MAISTININKAI.

Armijos eina platus brudėjimas prieš Smetonos kliką.

Šį panaudėlį iš Varšuvos atėjo žinių, kad Kašedoryse Lietuvos karo lauko teismas pasmerkė sušaudyt dar 15 kariškių, butent, dešimtis oficerių ir penkis eilinius kareivius. Be to dar dešimtis kareivių nuteista kalėjimui. Visi jie buvo kaltinami del maisto.

Maistu kariumenė vadinas netikėtai atviras sukilimas, bet ir atsiklymas klausyti vyriausybės įsakymų. Taigi galimas daiktas, kad čia kalbama apie tuos karininkus ir kareivius, kurie atsiskaitė eiti prieš Tauragės sukilėlius. Nes mums praneša, kad smurtininkai bandė šaukti net kelis pulkus į Tauragę, bet prieš savo brolius kareiviai atsiskaitė eiti. Sukilusių žmonių turėjo malšinti patį Smetonos leitenantį su keliais kareiviais, kuriuos jie pasiskė pirmą gerokai nugarįd.

Liudnos tai žinios, kad paimti armijon Lietuvoj jau nei vyrai yra šaudomi už maištą, bet podraug jos ir džiūgina, nes parodo, kad Lietuvos armijoj eina platus brudėjimas prieš dabartinę smurtininkų valdžią, o tas reiškia, kad Smetona su krūvinais savo budeliais ilgai neviešpataus.

SAUDO IR SLEPIA.

Kad Lietuvoje eina slapas kareivių žudymas, tas mes gerai žinome. Bet valdžia šitą kruviną darbą slepia. Slepia net tų žmonių žudymą, kuriuos pasmerkia karo lauko "teismas." Taip, 9 d. spalio buvo sušaudytas Mariampolėje tulas Mažeika. Tėčiau Lietuvos spaudai buvo uždrausta apie tai rašyti. Dargi kada Anglijos laikraštis "Manchester Guardian" pranešė apie šitą žmogžudystę, tai Lietuvos budeliai tą atšaukė. Ir tik po savaitės laiko, kada nušovimas visiems tapo žinomas, leido paskelbti spaudai, kad tai tiesa.

Mažeikos kaltumo nesimaitė net fašistinėmis akimis žiūrint; jis buvo nuteistas miriot vien iš įtarimo. Iki pat sušaudymo budeliai jį išaikino ir reikalavo kitų išdavimo, bet Mažeika mirė karžygiškai ir nieko neisidavė.

RUSIJA RUOSIASI KARUI.

Sovietų Rusijos prezidentas Stalinas tikisi 1928 metais karo su Europos valstybėmis. Ir jis sako, kad Rusija prie to karo ruošiasi ne juokais. Sakydamas anądien Maskvoje prakalbą, jis pasakė: "Karas yra neišvengiamas. Jį antmes mums vakarų Europos valstybės. Aš bijau, kad jis neįvyktų jau 1928 metais. Mes jau ruošiamės. Nuodlingiems gazams ir padegamoms bomboms gaminti mes turime 37 dirbtuves."

IR VOLDEMARE DREBA

Tautininkai mato, kad ilgai vien durtuvais neišsilaikys. Pinigai gali nusamdyti visą eilę šnipų, bet visą visuomenę, kiekvieną jos narį šnipu nepasieksi. Vakdyti grupei visą kraštą, be visuomenės pritarimo, matant aiškia jos neapykantą, gana sunku. Tautininkai puikiai šitą mato ir visais budais jieško tautininkų. Voldemaras apie vidurį spalio mėnesio tarėsi su kun. Krupavičium del valdžios krikščionišmis demokratais rėmimo. Bet paaiškėjo, kad ir kademai su Voldemaru eiti nesutinka. Krupavičius iškoliojęs Voldemarą už padarytą kademų centre krata, gi Voldemaras užsigavo ir pareiškė, kad tik "knygų revizija" padaryta.

Patsai Voldemaras išsitarė, kad padėtis sunki, niekas padaryti "naudingo" nėra galima, kada betenka buti pasirušius tik laukiamų sukilimų malšinimui.

ISVYTIJEI IS LATVIJOS FAŠISTAI VAŽIUOJA LIETUVON.

Latvijos fašistų vadas Pone, žinomas dalyvis socialdemokratų seimo nario Kurzemnieko nužudymo, visos eilės užpuolimų organizatoriaus, stojus demokratinei M. Skujenieko vyriausybei, buvo patupdytas kalėjimui. Jis suorganizavo keletos spaus-tuvių išsprogdimą.

PIRMA PRIMUŠA, TADA LIEPIA GYDYTIS.

Raseinių apskrities buvusio Seimo nario žmonos sesuo pradžioje spalio mėn. buvo Raseiniuose areštuota ir taip kankinta, kad gydytojas konstatavo širdies ir plaučių suirimą, ir paguldė ją ligoninėn. Iš ligoninės palaido jį namus pasigydyti, gi kai pagys — pareiškė žvalgyba — vėl bus paimta kalėjimui. Iš kankinamos reikalauja išdavimo kitų žmonių, o taipgi įsakyti, ką darė jos švogeris, kuris dabar randasi Latvijoje.

PUOLA AMUNICIJOS SANDELIOUS.

Pietų Serbijoj pereitą savaitę nežinomi žmonės kėsinosi išsprogdinti tris amunicijos sandelius, bet buvo kareivių nuvaryti tolyn.

UŽSIMUŠE 3 ŽMONES.

Johnstown, Pa. — Pereitą savaitę čia užsimušė vienas vyras ir dvi merginos, kuomet grįžtant jiems iš vakarų jų automobilis įsibėgėjęs pakalnėn pataikė tiesiai į telegrafo stulpą.

RUMUNIJOS LAUKIAMA PERVERSMO.

Rumunijos pasidarė labai neramu. Tenai laukiama perversmo. Sakoma, kad kunigaikštis Karolis, kuris del mergų buvo atstumtas nuo sosto ir prašalintas iš karališkos šeimos, dabar ruošiasi grįžti iš užsienio ir reikalauti sau sosto. Šalininkų jis turis nemaža ir perversmą galis lengvai padaryti. Valdžia yra pasirušius priešintis kiekvienam jo žingsniui. Šiomis dienomis Francuzijoj tapo išplėsta jo villa. Spėjama, kad tai padarė Rumunijos valdžios agentai, jieškodami dokumentų ir laišku.

ŠOVĖ GRAIKIJOS PREZIDENTA.

Tulas Zafios Gusios, 25 metų amžiaus vyras, pereitą nedėdienį Atenuose šovė Graikijos prezidentą, admiralą Konduriotį, kuomet tas išėjęs iš majorių suvažiavimo sėdė į savo automobilį. Kulipka pramušė automobiliaus stiklą ir pataikė prezidentui į patį smilkini, sutrupindama tenai kaulą. Sužeistas prezidentas buvo nugabentas ligonbutin, o šovikas areštuotas ir uždarytas kalėjimui. Šovimo motyvai nežinomi.

MIRĖ GARSUS VOKIEČIŲ REDAKTORIUS.

Pereitą nedėdienį Šveicarijoj staigia mirė mirė Maksimilianas Hardenas, pagarsėjęs visam pasaulyje vokiečių liberalų redaktorius, kuris įkūrė ir redagavo laikraštį "Die Zukunft" ("Ateitis"). Jis aštriai kritikuodavo buvusį kaiserį ir kitus Vokietijos militaristus, už ką kelis kartus sėdėjo kalėjime ir buvo baustas piniginių pabaudomis.

AMERIKA GINKLUOJASI

Washingtono karo departamentas praneša, kad šiomis dienomis jis užsakė 25 karo orlaivius, kurių kiekvienas bus apginkluojamas penkiais kulkašaudžiais ir prie to da galės nešti po toną bombų.

UŽGRIEBĖ RUSŲ LAIVĄ.

Egipto uoste Cairo anglai užgriebė Sovietų Rusijos garlaivį "Čičerina", kuris buvo prikrautas bėgimo ir rengėsi plaukti namo. Užgriebimas padaryta reikalaujant savininkams garlaivio "Costi", kurį andai rusai konfiskavo Odesoje.

KATALIKŲ KUNIGAMS NEVALIA ŠOKTI.

Romos katalikų vyskupas Curley Baltimorej uždraudė savo diecezijoj kunigams netikėti šokti, bet pasakė, kad jiems nevalia nei lankytis šokių, nei organizuoti juos. Kunigai turi užtekti to, kad jis turi gospadinę klebonijoj.

SUPIAUSTYTAS ŽMOGAUS LAVONAS MAIŠE.

New Yorke, Hudsono upėj, pereitą subatą pastebėta plaukiojant kažin kuo prikimstas maišas. Kada policija jį ištraukė, pasirodė, kad maiše užsiutas supiaustytas žmogaus lavonas. Žmogus, matoma, buvo nužudytas.

Valdžia Prieš Darbininkus.

ARKLIAIS TREMPIA STREIKIERIUS.

Colorados gubernatorius ir milicija laužo angliakasių streiką.

Colorados valstijos gubernatorius šį panaudėlį įsakė streikuojantiems tenai angliakasiams tuojaus sustabdyti pikietavimą. Gubernatoriaus ultimatumą I. W. W. unijos vadui Francezonui įteikė milicijos generolas Newtonas ir pulkininkas Hart. Jiedu pagrūmojo, kad nebus toleruojami jokie streikuojančių darbininkų susirinkimai, jokių jų demonstracijų, joks bandymas susisiekti su dirbančiais streiklaužiais. Vienu žodžiu, valdžia eina privatinėms kasyklų kompanijoms į talką ir padeda mušti darbininkus, kurie pareikalavo teisingesnio atlyginimo už savo sunkų ir pavojingą darbą. Ir tokie dalykai dedasi ne laukinėj Afrikoj, bet "laisvoj" Amerikoj!

Pereitą savaitę raiti kapitalistų valdžios kazokai užpuolė ramų streikuojančių angliakasių susirinkimą. Walsenburge ir pradėjo arkliais mindžioti beginklius ir niekuo nenuskaitusius žmones. Buvo sužeista daug vaikų ir moterų. Sunkiai buvo po arklių kojomis sužeista ir Milka Sablić, 19 metų mergina, kurią plutokratų spauda vadina "The Girl in Red," arba I. W. W. vadove.

PAŠOVĖ 3 VAIKUS PER "HALLOWEEN" VAKARĄ.

Šį panaudėlį Amerikoje buvo "raganų vakaras," paprastai žinomas "Halloween" vardu. Per tą vakarą vaikai apsirėngia keistais kostiumais, apsimaskuoja veidus ir eina žmonių gaudinti. Jie šaukia, spiežia, užkabina žmones. Springfielde jie taip išpyko senamiznieriui Keeney, kad tas pasiėmęs savo šautuvą šovė į triukšmadarius. Tris vaikai tapo pašauti. Keeney buvo areštuotas ir pastatytas po \$1,000 kaucija. Policijai jisai pasakė, kad vaikai išvedė jį iš kantrybės ir jis neteko lygsvaros. Šitokie "Halloweenai" turėtų but uždrausti įstatymais.

SUGAVO UŽ \$1,500,000 DEGTINĖS.

Ties Mississippi upės žiotimis šį panaudėlį pakraščiu sargyba sugavo laivą su degtinės šmugeliu. Laivas esąs atplaukęs iš Vokietijos ir turėjęs 600 bačkų degtinės ir 10,000 galionų alkoholio. Tas "štofais" apskaitomas \$1,500,000

DEL MERGINOS NUŠIOVĖ.

Westfield, Mass. — Pereitą subatą čia nušiovė Joseph Dye. Jis atėjo anksti iš ryto pas savo merginą paklausti, ar ji tekės už jo, ar ne. Kuomet šis atsakė, kad ji jo nenori, jis išėjo ant gonkų ir pasiėmęs karabiną šovė sau į galvą.

ŠALIAPINAS SKIRIASI NUO PAČIOS.

Laikraščiai praneša, kad garsusis rusų dainininkas Šaliapinas jieško per teisma atsiskyrimo nuo savo pačios, kuri dabar gyvena Maskvoje. Jis siulo jai \$300 alimonių kas mėnesį per visą jos gyvenimą. Ji yra dabar 54 metų amžiaus. Nuo 1906 metų, kai Šaliapinas iškelavo iš Rusijos į platuji pasaulį, kartu keliavo su juo ir jo žmona, bet pereitą vasarą ji sugrįžo Maskvon. Sovietų valdžia ragino ir jį grįžti, bet jis atsisakė. Pagalios jis paaukavo \$5,000 politiniams Rusijos imigrantams, kurie pabėgę nuo bolševikų valdžios gyvena užsieniuose. Komisarij taryba užtai atėmė jam Sovietų Respublikos "liaudies artisto" titulą.

DETROITAS TURI BUT ŠLAPIAS MIESTAS.

Detroite dabar eina didelė politikierių kova už majoro vietą. Dabartinis majoras Smith "runija" jau į trečią tarnybą. Kad laimėjus rinkimus, jisai nori patraukti savo pusėn visus butlegerius. Jis viešai paskelbė, kad Detroitas turis but šlapias miestas, ir jis jį tokiu padarysis, jeigu jį išrinkt. "Jeigu aš busiu išrinktas," sako jisai, "tai miesto policija prohibicijos įstatymo visai nežūrės. Visi galės degtinę daryti, bardavinėti ar iš Kanados į importuoti, ir policija visai nesikiš."

Smitho rinkimų menedžeris padarė da geresnį butlegeriams pasiūlymą. Jis pasakė: "Detroite yra 15,000 'akloji kiauulė' gaus Smithui po 10 balsų, ir Smithas bus lengvai išrinktas."

ADMIROLAS MAGRUDER PALIUOSUOTAS NUO VIETOS.

Pereitą savaitę tapo paliuosutas nuo vietos Suvienuytų Valstijų laivyno viceadmirolas Magruder. Jį pauiuosavo delto, kad jis paraišė į vieną magaziną straipsnį, kritikuodamas laivyno ministeriją (departamentą). Jisai nurodė tenai, kad Washington per daug sėdi laivyno valdininkų, kurie neburi ko veikti, o algą ima. Toliaus jis išparodė, kaip laivyno ministerija eikvoja žmonių pinigų palaikymui laivyno stočių ir uostų.

NEUŽSIMOKA TAUPYT TUŠČIAS BONKAS.

Buvo laikas, kada taupius moteris ir vaikai Amerikoje rinkdavo ir taupydavo tuščias bonkas, kurias paskui barzdotas žydėlis, neseniai da atvykęs iš "krajaus," susidėdavo į savo maišą ir užmokėdavo pinigų. Dabar šita prekyba išėina jau iš mados. Gerimų fabrikantai sako, kad jiems daug parankiau ir pigiau nupirkti naujas bonkas, negu supirkinėti senas. Todel tendencija yra tokia, kad gėrimų parduoti su visa bonka, taip kaip kitos prekės parsiduoda su visomis savo dėžėmis ar apdarais. Kitaip sakant, fabrikantai pradeda jau tuščių bonkų atgal nebeimti ir todėl žydėliai pradeda ju nebeperkti.

Sovietų Rusija Dalyvaus Nusiginklavimo Konferencijoj

SMITHAS UŽBAIGTŲ DEMOKRATŲ PARTIJĄ.

Senatorius Copeland sako, kad jeigu demokratų partija nominuos savo kandidatą ateinantiems prezidento rinkimams dabartinį New Yorko gubernatorių Al. Smithą, tai ji papildys saužudystę. "Aš pats esu demokratas," sako senatorius Copeland, "ir aš nenorėčiau, kad demokratų partija žlugtų; bet jeigu ji bus tiek žioplą, kad nominuot Smithą, tai ji ir verta žlugimo." Smithas yra katalikas, o kataliko amerikiečiai niekuomet į prezidentus nerinks.

BAISI VIESULA AIRIJOJ.

Pereitą pėtnyčią tarp Airijos ir Anglijos kilo tokia viesula, kad pagauti ant jurių aiurų žvejų laivai buvo išvartyti ir daug jų nuskendo. Sutais botais nuėjo jurių dugnan 15 žmonių, ir 38 da truksta; gali but, kad ir tie bus žuvę.

AMERIKOS JURININKAI VIS SAUDO NIKARAGUOS GYVENTOJUS.

Iš Nikaraguos pranešama, kad Amerikos jurininkai, kurie saugoja tenai Wall Streeto bankininkų interesus, pereitą savaitę nušovė da 5 Nikaraguos piliečius.

SUGAVO ORLAIVŲ SU ŠMUGELIU.

Champlain ežere, Kanados pasieny, Amerikos prohibicijos agentai sugavo hidroplaną, tai yra tokią mašiną, kuri gali oru lekioti ir vandeny plaukioti. Ji šmugeliavo degtinę iš Kanados.

PIRMUTINIS GYVENTOJŲ SURAŠAS TURKIJOJ.

Pereitą pėtnyčią Turkijoje buvo pirmutinis gyventojų surašas. Kaip turkų valstybė gyvuoja, jos gyventojų da niekas nebuvo skaitęs. Pėtnyčia buvo paskirta šitam tikslui delto, kad turkai tą dieną švenčia, ir visiems buvo įsakyta tą dieną niekur iš namų neišeiti.

RADO SUPIAUSTYTAS DVI MERGINAS.

New Orleans, La. — Apieštuose namuose čia rasta dviejų merginų lavonai. Jų galvos ir kojos nupiautos. Viena jų buvo naktiniuose mārskiniuose, o kita visai nuoga.

400 ŽMONIŲ ŽUVO SU LAIVU.

Pereitą savaitę nuskendo italų laivas, kuris plaukė Argentinoj su 1,600 žmonių. Apie 400 jų žuvo kartu su laivu, o kiti buvo išgelbėti.

VĖL ŽEMĖS DREBĖJIMAS JAPONIJOJ.

Iš Tokio pranešama, kad Nigatos uoste, apie 160 mylių į šiaurvakarius nuo Japonijos sostinės, pereitą savaitę buvo smarkus žemės drebėjimas. Apie nuostolius da nieko nežinoma.

LIGI ŠIOL JI BUVO STAMBIAUSIA TAM KLIUTIS.

Europoje manoma, kad Rusija jau grįžta į kapitalistinių valstybių koncertą.

Maskva pranešė Tautų Lygai Zenevoje, kad Sovietų valdžia nutarė dalyvauti tarptautinės komisijos darbuose, kuri susirinks 30 lapkričio, kad priušuos planą nusiginklavimo konferencijai, kuri bus sušaukta kiek vėliau.

Šitas Rusijos žygis labai nudžiugino Tautų Lygos vadus, nes iki šiol Rusija Tautų Lygos darbus ignoruodavo, ir delto visi bandymai nuginkluoti Europos valstybes pasibaigdavo niekais. Nei viena valstybė nenorėjo mąžinti savo karo jėgų, kuomet Rusija nemažino savų.

Iki šiol kapitalistinės valstybės dėjo didžiausių pastangų sužinoti tikrąją Sovietų Rusijos karo pajėgą. Bet sužinoti buvo nelengva. Jų šnipai Rusijoje buvo areštuojami tuzinais ir šaudomi dešėkais. Ir šiomis dienomis Maskvoje tapo sušaudyti trys buvusieji Rusijos milinieriai, kuriuos Anglija buvo papirkus, kad teiktų jai žinių apie sovietų armiją. Kiek pirmiau buvo areštuota ir sušaudyta keliolika estų, kurie taip pat tarnavo Anglijos karo ministerijai šnipais Rusijoje. Da anksčiau buvo areštuota visa eilė amerikiečių, kurie prisidengė Raudonojo Kryžiaus ir kitokių labdarųjų skraiste dirbo šnipų darbą Rusijoje. Neseniai buvo sušaudyti keli lenkai. Taigi, susekti Rusijos karo paslaptis šnipinėjimo keliu buvo labai sunku.

Dabar gi kapitalistinės valstybės tikisi pamatyti Rusijos kazyras nusiginklavimo konferencijoj paklotas ant stalo. Nes kiekviena šalis, dalyvaujanti nusiginklavimo konferencijoj, turės pasakyti, kiek ji turi ginklų ir kaip didelę karo organizaciją. Jei kuri ir nepasakys teisybės, tai konferencija bent nustatys, kiek kuri valstybė galės turėti ginkluotų jėgų ateityje. Ir turės but įvesta kokia nors kontrolė, kad pasirašiusios valstybės laikytųsi nusiginklavimo konferencijos nutarimų. Tuo budu kapitalistinės valstybės galės žinoti ir Rusijos jėgas. O tas joms daugiausia ir rūpi.

Suėmus viską kruvon, Europoje dabar manoma, kad bolševizmas Rusijoje baigia jau išgaruoti, ir kad greitai laiku ji stos kapitalistinių valstybių koncertan.

ISPANIJOJ SUSEKTA NAUJAS SUOKALBIS.

Zinios iš Paryžiaus sako, kad Ispanijoje susekta naujas suokalbys prieš valdžią. Revoliucionieriai šiuo kartu esą susikoncentravę Andoroje. Paskutinėmis dienomis jie gavę nemažą ginklų iš užsienio ir laukė tik progos pradėti sukilimą, bet valdžia tuo tarpu susekusi jų planus.

APŽVALGA

DIDELIS DARBININKŲ LAIMĖJIMAS NORVEGIJOJE.

Šiomis dienomis Norvegijoje buvo renkami žmonų atstovai į Stortingą (Seimą), ir tuose rinkimuose, kaip dabar pasirodė, Darbininkų Partija, susidėjusi su socialistais, sutriuškino visas atžagareiviskas partijas. Norvegijos seimanas iš viso išrinkta 88 atstovai ir 62 iš jų socialistų-darbininkų partijos. Visos kitos partijos sudėtos kruvon gavo vos tik 26 vietas.

Kuomet priešpaskutiniuose rinkimuose Norvegijoje atžagareiviai buvo paėmę viršų, tai viso pasaulio kapitalistų spauda šaukė iš džiaugsmo, kad socializmas Norvegijoje tapo jau palaidotas. Bet šiandien reakcininkai griežia dantimis, o darbininkai džiaugiasi.

Amerikos plutokratų spauda, apgailestaudama dabar savo brolių atžagareivių pralaimėjimą Norvegijoje, sako, kad tenai viršų paėmė komunistai. Bet „Naujienos“ nurodo, kad tai neįsėja. Jos rašo:

„Nors buržuazinė spauda gultu reikalauja apie Norvegijos Darbininkų Partijos „komunistiškumą“, bet jos programos beveik kiekvienam punkte sutinka su tais programais, kuriuos stengėsi įvykinti Danijos, Švedijos ir kitų šalių socialistai, kuomet jie buvo paėmę valdžią į savo rankas.

„Norvegijos Darbininkų Partija reikalauja, pav. visiškai nusiginklavimo ir siūlo pinigų, skiriamus armijos ir laivyno užlaikymui, suvartoti gamybos plėtimui, kad bedarbiai galėtų rasti darbo. Ji reikalauja taip pat, kad būtų sudaryta prekybos sutartis su sovietų Rusija.

„Sakoma, kad Norvegijos Darbininkų Partija stojanti ir už pasitraukimą iš Tautų Sąjungos — tai jau būtų priešingas socialistų nusistatymui reikalavimas. Bet šitame punkte telegramų pranešimai vargiai galima pilnai tikėti. Kuomet Norvegijos darbininkai buvo bolševizmo įtakoje, jie, tiesa, buvo priešingi Tautų Sąjungai; tik socialdemokratai (kurie tuomet buvo atsimetę nuo Darbininkų Partijos ir susiorganizavo į atskirą partiją) laikėsi kitokios nuomonės. Šiandien tešius Darbininkų Partija jau yra susilieję su socialdemokratais, todėl tenka manyti, kad jos pozicija Tautų Sąjungos klausimu yra tokia pat, kaip socialdemokratų, arba artima jų pozicijai.

„Norvegijos darbininkai pirmiausia buvo karšti prohibicijos šalininkai; situ, atžvilgiu jų galvojimas buvo panašus į suomių darbininkų. Bet gyvenimo praktika parodė, kad prohibicija į blaivybę neveda; todėl Darbininkų Partija dabar protinčiau sprendžia šią klausimą. Ji reikalauja, kad svaiginamųjų gerimų gaminimą ir pardavinėjimą kontroliuotų valstybė ir kad pajamos iš šio šaltinio būtų apverčiamos socialinėms reformoms — darbininkų apdraudai nuo ligos ir nedarbo, pensijoms seniems darbininkams, ir t. t.

„Apie tai, kad darbininkai, paėmę valdžią į savo rankas, turėtų vienu užsimojimu suvalstybinti visą pramonę ir prekybą, kad jie turėtų atimti teises „buržuajams“ ir vietoje parlamento įvesti sovietus, — Norvegijos Darbininkų Partijos programoje nėra nei vieno žodžio užsiminta. Taigi aišku, kad su leniniškais bolševikų absurdis ji neturi nieko bendra.

„Galutinas Norvegijos Darbininkų Partijos tikslas yra socialinės tvarkos įvedimas. Bet šitoki tikslą turi viso pasaulio partijos.

VARLIŲ GAUDYMO PRAMONĖ AUGA.

K. A. rašo „Naujienose“ apie tai, kiek Amerikoje varlių suvartojama maistui. Išdykusi miestų buržuazija, nuolatų jiesko vis šviežesnių, pradeda valgyti varles. Vienas Kanados francuzas turi jau ir receptą išdirbęs, kaip varles maistui prirengti. Jisai duoda šitokį patarimą:

„Paimkite didelę ir riebią varlę ir nukirskite jai kojas. Nulupkite nuo kojų odą, o paskui įmerkite jas į surų vandenį. Po to pakeičiokite jas miltuose ir kepkite svieste. Kai iškepsite varlės kojas, tai jūs turėsite tikrą vistingą.“

„Naujienų“ rašytojas sako:

„Nors Amerikoje yra daug žmonių, kurie niekuomet dar nėra bandę „varlėnės“, bet varlių vartojimas maistui su kiekvienais metais vis auga. Daugiausia jų sunaudojama didmiesčių viesbučiuose ir restoranuose. Pirmoji vieta stovi New Yorkas, Bostonas, St. Louis, Chicago, Philadelphia, Baltimore, San Francisco, Washingtonas ir New Orleans. Kiti didieji miestai — Detroit, Cincinnati ir Minneapolis — matomai dar neįprato žaliukų valgyti. Rinkta ten varlės nedidelės.

„Kol kas dar pasitenkinama natūralinėmis varlėmis, t. y. nebandoma užvesti varlių ūkiai, kur jos specialiai būtų auginamos. Bet nežiurint į tai, varlių gaudymo pramonė vystosi visoje valstyje. Kadangi daugumoj vietų pasitenkinama lokalinėmis rinkomis, tai paduoti tikslų žinių apie sugaunamų varlių kiekį nėra jokios galimybės. „Zuvininkystės biuras apskaičiuoja, kad kas metai Ame-

rikos sugaunamos varlės sveria apie 1,000,000 svarų. Gaudytojai už tą kiekį gauna maždaug \$50,000. Bet viesbučiuose ir restoranuose publika sumoka apie \$150,000 už keptas varlių kojas. Kainos varlėms labai įvairuoja; viskas priklauso nuo vietos ir laiko, o taipgi nuo varlių didumo. Prirengtų varlių kojų svarų mokama nuo 12 iki 50 centų. Už tuziną gyvų varlių mokama nuo penkių centų iki keturių dolerių.

„1908 m. Amerikoje buvo paduota 250,000 svarų varlių, kurių vertė siekė \$42,000. Nuo to laiko varlių vartojimas maistui nuolat didėjo.“

Mums prisimena, kad D-ras J. Šlupas irgi daug vilties dėjo ant varlių pramonės. Jisai tikėjosi ir Lietuvos skolą Amerikai atmokėti žaliomis varlėmis.

VISKO PO BISKI.

Norėtų deportuoti „chroniškus svetimsalius.“

Amerikos patriotai, kurie vadina save „Mayflower ančiais“, turėjo anadien balių Hartforde, ir jų prezidentas Monroe savo kalboje pasakė, kad visi ateiviai, kurie išbuve šioje šalyje daugiau kaip 5 metus neišsima pilietiškių popierių, turėtų būti deportuoti kaip „chroniški svetimsaliai.“ Jei patriotai turėtų ragus, jie išbadytų visą svietą.

Davarka, kuri norėjo vyro.

Bostono teisme buvo svarstoma anadien įdomi byla. Tula Thelma, dievobaiminga mergina iš Newtono, taip norėjo vyro, ir taip įsimylėjo į bažnytinio choro vadą, kad įsikalbėjo, jog ji yra tikra jo pati. Pasekmės buvo tokios, kad ji tapo kudikio motina,

ir tik tada atsiėikėjo, kad ji nėra da „ženota.“ Dabar ji skundžia bažnyčios choro vadą ir reikalauja savo kudikiui užlaikymo. Šitokią jos iliuziją, buk ji buvo jau ištekėjusi, psichologai vadina „noro išsipildymu“ (wish fulfillment).

Patriotai degina patriotiškas knygas.

Chicago majoras Thompsonas užsimojo išliuoti iš miesto knygyno ir iš mokyklų visas knygas, kuriose garbinama Anglijos karalius ar jo valdžia. Jisai paskyrė tulą Hermanną cenzorium, liepė jam surinkti iš knygyno visas tokias knygas, sukrauti dielį laužą ir visas jas sudeginti. Jis sakosi daras tai dėl to, kad jis esąs Amerikos patriotas. Bet reikia atsiminti, kad žmonės, kurie tas knygas raše ir spausdino, taipgi buvo patriotai — Anglijos patriotai. Taigi išsima, kad patriotai degina patrioty raštus. Susipratę darbininkai delto ir atmeta patriotizmą, kad jis yra niekas daugiau, kaip tik kvaila, akla savitarpė tautų neapykanta.

Dievo tarnai mušasi.

Amerikos baptistų misijos viršininkas kun. J. F. Love davė anadien baptistų suvažiavime raportą apie baptistų misijonierių padetį Italijoje. Jų padėtis esanti apvertinta. Italijoje ir Sicilijoje buvo jau 10 užpuolimų ant baptistų. Jų bažnyčios tenai buvusios sudegintos, misijonieriai sumušti ir jiems įsakytas išvažiuoti. Tuos pogromus ruošia katalikų kunigai susitarę su vietos fašistų valdžia. Tai ve, kokia „meilė artimo“ tarp Dievo tarnų! Už biznį besivaržydami jie netik mušasi, bet degina vieni kitų bažnyčias.

Kas Šiandien Valdo Lietuvą?

Lietuvos žmonėms senai jau yra paaiškėjęs faktas, kad Lietuvą šiandien valdo manijakai ir avantiuristai. Visus tuos „tautos vadus“ reikėtų sugabenti į pamišėlių ligoninę, kur net ir nespecialistai jiems šitokią diagnozę parašytų:

Smetona — didybės manija sergas žmogus. Jam rodo, kad tik jis vienas Lietuvos prezidentu gali but. Bevalis, siplnabudis, alkoholiškas. Šiauliuose Smetona vietoje vietose išeidavo visai nusigėręs, vos ant kojų pastovys. Šitas „tautos vadas“ pasirodydavo girtam stovyje ir kitose Lietuvos vietose. Tik manijakas galėjo su džiaugsmu žiūrėti į tuos sveikinimus, kuriuos jį pasitinkdami raše ant vartų iškalno ir paties įsakytų policininkai ir „paviety“ satrapai. Pavyzdžiui: „Sveikas, Gedimino aini!“ Šitokių užrašų buvo ne vienoj vietoj. Smetona, Užpalių nusususio ūkininko sunus, klumpakojų ir juodnugarių tėvų vaikas, su džiaugsmu žiūri į teikiamus jam Gedimino titulus! Na, sakykite, ar sveikas protas ir ambicija galėtų tokiais užrašais didžiūotis? Arba, kad ir toks faktas. Žinomas Kauno fatas generolas Nagevičius užsakė Smetonai kokią tai neregėtą žvaigždę ir kaspiną. Smetona prisigėrė žvaigždę, persijuose per petį kaspiną ir tokiu pavidalu važinėjo po Lietuvą. Tik manijakas ir pamišėlis gali tokį šposą krėsti. Smetona girtis iš to didelį malonumą; mat, ir jis ne bet kas, bet prezidentas, „tautos vadas.“ Tai, prie ko priėjo Užpalių muzikas!

Voldemaras, tai, anot jo

paties, vienintelis Lietuvoje ir visam pasaulyje taip mokytas profesorius. Bet Lietuvoje niekam nėra sekretas, kad Voldemaras turi skandalingą bylą Lietuvos universitete dėl vieno rašinio, rašinio oficialaus pobūdžio, kuriame jis pats save padaro „vieninteliu tikru profesorium.“ Melas, tai pirmoji Voldemaro politikos priemonė. Po paskutinių jo kelionių Zenevon ir Italijon, Europos spauda pavadino jį „aklu intrigantu ir provincijos vargonininku.“ Kas žino, ši poną, tas sutiks, kad pavadinimas visai vietoje. Kuomet Vokietijos užsienio reikalų ministeris Štrezemanas pasakė, kad tarp Vokietijos ir Lietuvos yra daug ginčinių reikalų, kuriuos sunku busią išristi. Voldemaras nieko negalvodamas atkiro: „Na, tai kariausime!“ Zenevon kultuaroose tas Augustino pasakymas sukėlė daug juoko. Po šitokių „pasirodymų“ tarptautinėj politikos arenoj, Europos politikai jau visai rimtai snipšdasi, kad „laikas būtų užbaigti su nepriklausoma Lietuva.“

Daukantas serga kokia tai liga, žinoma tik tai kaukazičiams, nenormalus ir sveikatos žvilgsniu pakrikęs žmogus. Jis moka taikinti, moka visur prilysti ir atroditi labai kuklus. Kaip dabar aiškėja, tai jis buvo svarbiausias 17 gruodžio perversmo sumanytojas. Bet jis gudrus, prieš pat perversmą išvažiavo iš Kauno į Mazeikius, ir jeigu perversmas būtų nepavykęs, tai jis būtų sukęsis, kaip tik moka. Daukantas šiandien ministeris, bet ruošiasi į premjerus ir taiko į Smetonos vietą. Galimas dalykas, kad tai busimas diktatorius. Jis visada ungurio politiką veda: neva visiems geras, bet kada ukininkai išdrėbė jį iš savo partijos ir parašė apie tai savo laikraščiuose, tai jis įsakė cenzurai šitą pranešimą išbraukti. Mat, reikalui atėjus, jis da galės prisigaudyti ukininkų balsų.

Aleksa, tai komunisto Angariečio (Z. Aleksos) brolis. Didelis atbukelis, kaip ir visi Aleksos. Kuomet ne valdžioje, jie bailsus pesimistai; bet patekę į valdžią remia tikti diktaturą ir stoja už žiauriausias priemones. Tai jau tokia Aleksu notura.

Plechavičius, tai kriminalinis tipas, baigęs vos tik dvi klases. Tai plejada, kokių maža. Amerikiečiai turėtų sudėti šimtus ir tukstancius dolerių, kad prašalinus tuos gaivalus, kurie daro Lietuvai gėdą. Nuo jų reikia gintis, kaip nuo pikčiausio priešo.

Yra ir daugiau manijakų. Paimkim kad ir tokį Norėiką ar Musteikį. Viešpatie, ko tas žmogus, Musteikis, negali atlikti! Juk už pavadinimą jo tikruoju vardu (Deržimorda) jis Seimo atstovams šaudymu grąsino, į dvikovą juos šaukė.

Jei prie šitos kompanijos pridėsite „Varpo“ sprogdintojus fašistus karininkus Maciukas, Maciokus, Jablonskius, o taipgi dabartinius Lietuvos radio informuotojus Matą Salėjų ir Gustainį, tai bus pilna plejada, kuri sudaro zoologinį nacionallizmą.

Šitie nesveiki žmonės įstatė Lietuvos politiką ir nesveikus kelius, ir jei einant tais keliais viena gražią dieną Lietuva išsibrauks iš Europos žemlapio, tuomet visi tie, kurie Mikulskį saudydami giedojo himną, supras, kaip visa tai slykstu. Bet tada jau bus pervėlu galvoti

apie tai, kas dabar Lietuvą valdo.

Tauragės sukilimo malsin-tojai.

Tauragės sukilimą malsino nusigėrę karininkai ir parinkti, nugirdyti kareiviai. Jiems vadovavo žinomas Lietuvoje Labutis, ir koks tai Tnider, karininkas iš Klai-pėdos. Labutis, tai buvusis policijos rezervo vadas, kuris prie kademų valdžios 1925 metais, sausio mėnesyje, ties Kauno rotuže šaudė į beginklius, ramius bedarbius. Tas pats Labutis, klerikalų vado. Bistro pašauktas, su ginkluotais kareiviais išbirovė anuomet Seimam ir varu išvedė Bielinį, Grinių ir Lapinską (tuomet klerikalai pasilikę vieni patis, nes kiti opozicijos atstovai irgi išėjo iš Seimo, pakietė spaudos ir susirinkimų įstatymus).

Smetona su Merkiu paskyrė Labutį į husarų pulką. Dabar šitas niekas vaikščioja karininko uniformoje. Jisai nušovė buvusį Seimo narį Povilą Mikulskį ir girtas budamas užgiedojo tautos himną. Tai lygiai taip, kaip caro laikų juodašimčiai, kurie skersdami žydus giedojo cariškos Rusijos himną.

Tauragės malsinimas buvo Labučio rankose, girtų Labučio. Todel buvo tyčiotasi iš pasmerktųjų miriop sukilėlių, jiems liepta bėgti ir tuomet į juos šaudyta; kitiems liepta patiems išsikasti sau duobes, jų lavonai laistyti kerosinu. Tauragėj pasmerktam Bildeiui kaisiatai revolyeris, teisme ant pasmerktosjo rėkauta, tyčiotasi. Jeigu panašūs vaizdai yra galimi Rusijoje, kur girti valdininkai viską gali, tai Europoj tokių dalykų, kokių matė Tauragė, bent paskutinais laikais, niekas negirdėjo.

Didvyris Budrys.

Buvusis caro ochraninkas, o dabartinis Lietuvos žvalgybos viršininkas Budrys leidžia savo žvalgybos skyriuose suimtuosius politinius mušti ir elektrizuoti. Yra žinių, kad Mariampolėj jau atnaujinta kademų laikai — ten jau vartojamos elektriskos mašinos ir taip vadinamos „krikščionių“ priemonės. Kaune žvalgybininkai pradeda „tardymą“ pakišdami tardomajam revolverį ir rekdami, kad jiems jau viskas esą žinoma. O jei revolverio tardomajai nenusigastą, tai pereinama prie kitų priemonių: ant stalo padedama pluoštas pinigų ir sakoma: „Prisipažink — tai tavo.“ Arba: „Pastok musų tarnybon — tai šitie pinigai tavo.“ Žinoma, pasitaiko silpnavaivių, kurie šitokioms priemonėms pasiduoda. Taip žvalgyboje daromi provokatoriai, šnipai ir išdavikai.

Kauniskis.

KATALIKAS KUNIGAISTIS PAMETĖ DA VIENĄ PACIĄ.

Katalikiškos Rumunijos kunigaikštis Karolis yra didžiausias „laisvos meilės“ apaštalas. Jis turi tris pacias, ir visos jos gyvos. Viena jo pati, buvusi Graikijos kunigaikščiute, dabar gyvena sostinėje Bukareste ir auklėja savo 5 metų sunų, kuris nesenai buvo paskirtas Rumunijos „karalium.“ Ji yra skaitoma legale jo žmona, nes pačina iš „karališko kraujo.“ Kita jo žmona, Lambrino, gyvena dabar Paryžiuje. Pastaruoju laiku kunigaikštis Karolis mylavosi su tula Lopescu, bet žinios sako, kad šiomis dienomis jis ir ją pametęs.

Camel

Cigaretai kurie suteikia didžiausio atšviežinančio smagumo.

Camel yra sumaišyti iš rinktinio tabako, kas padaro švelnumą, vėsumą, lengvumą ir atšviežinantį rukymą. Nereikia specialiu prirengimų del gerklės apsaugojimo - Camel tabakas nereikalauja to.

Kas skaito ir rašo,
Tas duonos nepraiso.

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko neveikia,
To niekas nepelkia.

BROOKLYN, N. Y.

Mirė Leonas Ereminas.

Spalio 21 d. čia pasimirė lietuvių visuomenės plačiai žinomas chorų vedėjas Leonas Ereminas. Velionis buvo bene pirmutinis Amerikos lietuvių nebažnytinių chorų organizatorius. Jis visą savo gyvenimą energingai darbovyti meno srityje, rinko ir savo lėšomis spausdino chorams dainas, nuolat mokino lietuvių chorų ir pats dalyvavo vaidinimuose operėčių. Brooklynas ir apilinkę lietuviai pažino senelį Ereminą, kaip geriausią ir energingiausią chorų vedėją, o plačiosios Amerikos lietuviai, beabejonės, pažino jį iš jo išleistų dainų, kurias dainavo visų kolonijų chorai.

Senelis Ereminas buvo labai draugingas ir linksmas žmogus, todėl visi jį mylėjo — tiek jauni, tiek seni. Savo darbais ir pasielgimais jis paliko neužmirštą atmintį.

Kadangi velionis buvo tikras laisvamanis, tai buvo palaidotas be jokių religinių apeigų — jo kūnas buvo sudėgintas krematoriume.

Choristas.

BROOKLYN, N. Y.

Dar vienas smarkus lietuvis ristikas.

I Brooklyną atvyko iš Californijos jaunas ir gražus lietuvis ristikas Jack Ganson. Jis daugiausia risdavosi San Francisco apilinkė, kur turėjo labai gerą pasisekimą. Spalio 18 d. Richmond Grove s. jaunas musų draugas buvo suporuotas su milžinu lenku Stanley Stickney. Nors Gansonas svėrė tik 195 svarus, o lenkas 218 svarų, bet musų tautietis nugalėjo lenką ir 13 minučių. Tai buvo pirmas Gansono pasirodymas rytuose.

Spalio 24 d. New Yorko Reg. Armory Gansonas buvo suporuotas su italų čempionu George Calza. Per pusę valandos jėdų grumėsi kai levi, bet vienas antro neparito. Calza yra garsus ristikas, o vienok per pusę valandos Gansonas jį nepaguldė. Tas parodo, kad Gansonas ištikrųjų yra "slidas" vyras.

Spalio 25 d. N. Ridgewood Arenoj Gansonas ritosi su ukrainiečiu Tom Lurich. Kova buvo smarki. Bet po 18 minučių Gansonas prispaudė Lurich'o pečius prie matraso.

Komaras giriasi, kad jis Gansoną lengvai paimitų. Bet tikrėnybė jį kažin kaip būtų.

Sportininkas.

PHILADELPHIA, PA.

Triukšmingas Republikonų Klubo susirinkimas.

Spalio 23 d. Republikonų Klubas turėjo nepaprastą savo narių susirinkimą apkalbėjimui pirkimo svetainės. Komunistai, kaip ir visada, atsižymėjo triukšmo kėlimu. Jie reikalavo, kad Klubas duotų įgaliojimą tik trims komunistams pirkti svetainę. Mat, tie trys komunistai, jeigu būtų gavę įgaliojimą, tai greičiau būtų pasidalinę \$8,000 komišino. Komunistai taip tampriai yra surišti su komišinu, kad jie ir garadžių pirkty Klubui, kad tik gautų komišiną.

Betgi Klubui nariai šiam susirinkime išmetė iš komisijos tris komunistų vadukus. Bet dar liko keli komunistai, kurie irgi tyko gauti komišiną. Apart komunistų yra dar dvi komisijos — katalikų sriovės ir bepartyvių, kas sudaro Klubių tris frakcijas. Frakcijų nebuvo iki to laiko, kol komunistai nebuvo pagauti šmugelį varant.

Susirinkime dalyvavo apie šimtas narių. Laikė balsavimo 7 balsais viršaus nutarta pirkti svetainę už \$28,000. Ir už tą sumą savininkas sutinka parduoti. O komunistų komisija pirmiau reikalavo nuo Klubui už tą pačią svetainę \$36,000. Taigi skirtumas yra \$8,000. Šią skirtumą komunistai būtų pasidalinę kaip komišiną.

Jeigu svetainė būtų nupirktą, komunistai yra nusitarę pasidaryti čia savo partijos stovyklą. Vadinas, Klubas užlaikys svetainę, o komunistai su visomis savo fašistinėmis organizacijomis ateis ant burdo, ir bus už dyką.

Ar nebutų sveikiau Republikonų Klubui susivienyti su kitais klubais, kurie randasi vos tik už 3-jų blokų viens nuo kito. Susivienyti yra galima, tik reikia pagaminti atitinkamą žmonėms konstituciją. Dabartinė Republikonų Klubui konstitucija yra pagaminta komunistų. Butinai reikia ją perrašyti taip, kad būtų pažaboti su bolševikėję gaivalai ir Big Džimio šaika. Tuot tikslu reikia sušaukti specialų visų 3-jų klubų narių susirinkimą, apkalbėti bendrai reikala. Klubas gali tik apipirkti svetainę, bet jis negalės ją išlaikyti. Suvienijus klubus į vieną, lengvai galės apsiavalyti nuo triukšmadarių ir sekmingai išlaikyti tą įstaigą, kuri turi būti pažangų lietuvių.

K. J. Geležė.

WORCESTER, MASS.

Lietuviai politikoje.

Šiais metais į miesto tarybą išstato savo kandidatus net trys lietuviai: advokatas Barkus, A. Lukoševičius ir S. Vaskaševičius. Pastarasis laimėjo, o pirmieji du praliko.

Stasys Vaskaševičius yra jaunas vyras, neseniai baigęs advokatus mokyklą. Nors jis priklauso katalikų pusei, bet yra pažangus ir visus lietuvių skaito lygiais. Jaunam musų politikieriui velinu geriausio pasisekimo.

Jau ir seniau Worcesterio lietuviai bandė prasimušti į miesto tarybą, bet vis be pasisekmių. Atmenu, apie 10 metų atgal state savo kandidatūrą J. Neviackas, dabartinis "Keleivio" redaktorius.

Kadangi jis ėjo ant socialistų tikieto, tai neturėjo pasisekimo. Vėliau state savo kandidatūrą J. Kalakauskas ant demokratų tikieto, bet irgi tapo sumuštas. Dabar atėjo eilė Vaskaševičiaus — ir jis laimėjo.

Nors lietuviai savo skaičiumi ir kulturingumu užima žymią vietą tarpe ateivių, bet politikoje ligšiol jie buvo nežymūs, tuo tarpu švedai ir airiai valdo miestą pasikeisdami. Lietuviai turėtų visu smarkumu subrusti ir parodyti, ką jie gali. Pirmas žingsnis priklauso Lietuvioj Ukės Klubui.

Pilietis.

BINGHAMTON, N. Y.

Bolševikų prakalbos.

Spalio 20 d. čia kalbėjo "tovariš" Žaldokas iš Chicago. Šis bolševikų oratorius skyrėsi nuo kitų savo draugu kaip išvaizda, taip ir kalbos tonu. Jis ragino žmones verst dabartinę Smetonos valdžią Lietuvoj. Bet ką pastatyt vieton Smetonos — nepasakė.

Binghamtono komunistai sustiprėjo vienu "člunku", nes gavo naują "memberį" ypatoje J. Degučio. Šis žmogelis tulas laikas atgal buvo karštas parapijonas, vėliau buvo socialistas, o šiandien jau komunistas. Pamatysime, kuom jis bus rytoj.

Aukščiausia Rušis Visame Sviete

La Touraine Coffee

Jums patartina pasirinkt geriausią

Kaslink Degučio prisirašymo prie komunistų yra dvi nuomonės: vieni sako, kad Degutis prisirašė prie komunistų ant keršto Dėdei Samui, kad negavo policimono "džiabo", o kiti spėlioja, kad jis nusėkė paskui komunistus uostydamas tulos "leidės" padalkus.

Perkuno Vaikas.

PHILADELPHIA, PA.

Apsisaukite!

Paskutiniu laiku musų mieste atsirado blogos valios vientaučių, kurie pradėjo vaikščioti po lietuvių stubas siuldami užsisakyti anglių nužeminta kaina. Jie ima ir rankpinigius.

Tie kriminalistai vartoja Lietuvio Tautos Katalikų Bažnyčios vardą, buk šį parapiją nupirkusi Coal Yarda, papirkusi tukstančius tonų anglių ir pigiai juos pardavinėja. Tokie paskalai neteisingi ir neatitinka tikrėnybei.

Todel šiūomi perspėjame Philadelphiajos ir apilinkė lietuvių apsisaugoti nuo tokių dorėje supuvusių žmonių ir, atsitikime, jeigu tokie ateitų pas jus siulyti užsakymą anglių L. T. K. Bažnyčios vardu, praneškite umai policijai arba L. T. K. Bažnyčios komitetui.

Lietuvių Tautiškos Katalikų Bažnyčios naudai renkamos rinkliavos su atitinkamais parapijos paliudymais ir Korporacijos antspauda.

Kun. Vysk.

Ksaveras M. Zukauskas.

331 Reed St., Philadelphia.

LOWELL, MASS.

Margumynai.

Aušros Vartų moterų pašalpinė draugija 8 d. spalio buvo surengusi balių. Šokėjų ir šiaip publikos buvo daug. Matėsi keletas svečių ir iš tolimesnių kolonijų. Kadangi svečių buvo daug, tai ir balius buvo linksmas. Siame baliuje buvo duodamos dovanos merginoms už gražumą. Dovaną laimėjo p-lė Krauciūniūtė. Buvo dovana ir vyrams už pašokimą rusiško kazoko. Laimėjo Milius. Mano supratimu turėjo laimėti Johnsonas.

Kelias mėnesių atgal čionais liko atkeltas naujas kunigas Juras, buvęs Lawrence, Mass. Kad geriausias pasipiniginas naujas kunigas rengia visokių kermosius bažnyčios sklepe. Nieko tokio nuostabaus nebutų, jei tie parengimai duotų žmonėms šokią-tokią naudą. Dabar gi tikslas ty jo kermosiu — tai dolerių pasizvejimas. Vaikščioja visur pas žmones, prisikaulia visko už dyką ir paskui daro sau biznį. Nuo kiekvieno tokio parengimo kunigo delmonas

gerai pasipučia. Vieną nedėdienį kunigas iš sakyklos pasakė, kad jokių garsinimų nebutų dalinama palei bažnyčią, nors ir geriausių parapijonų, nes, girdi, tie apgarsinimai yra bedieviški. Vieton rūpinimosi bizniu, butų geistina, kad kunigas pamokytų parapijonus ko nors naudingesnio, kad suėję į sklepa jie bent nesikumsčiuotų.

Labai gaila, kad antroji pusė jaunimo šita proga negali pasinaudoti, t. y. merginos, kurių skaičius norinčių mokintis taipogi yra nemažas. Pasirodo, kad Canada dar toli stovi nuo kultūros.

P. Yasutis.

CLEVELAND, OHIO.

"Dirvos" štabo komedija.

Spalio 23 d. Lietuvių Svetainėje tapo sulošta keturveiksmė komedija "Ekscelencija". Komedija turi šiek tiek juoko. Vienok, nėra joje linksmo, nuo širdies juoko. Yra lietuvių kalboje daug geresnių komedijų. Suprantama, perdirbus pataisius "Ekscelencija" but tinkamesnė. Viena, tai kalbos sakiniai suburti, antra valgiai prasciausia įspūdį daro. "Ekscelencijos" turinys yra toks: Kauno žulikas, persistatydamas policijos vyriausią galva, su savo sekretorium apgaudinėja parvykusius iš Amerikos žmones: paskiau amerikiečiai juos suseka, kad jie yra apgavikai ir paduoda į policijos rankas. Per visą komediją tiesiasi meiliški dalykai.

Nematau reikalo ilgesnės recenzijos rašyt, nes jokios naudos iš to skaitytojui nebus.

Lošėjai stovi šiaip: L. Banionienė — Bumblinės rolė, M. Dovydaitienė — Keidės rolė, M. Dagilaiciūtė — tar-naitės rolė. Jos visos lošė neprastai. Iš vyrų, tai A. Smigelskis geriausia lošė Baravyko rolė; J. V. Mitchelis — Ekscelencijos rolė, Zdanis — Džiovo rolė, J. Morazas — kiemsargio rolė, K. S. Karpavičius — dėdės rolė. Šie keturi lošė apyprasciai. Vietomis buvo lig apmire ir jokio judėjimo nesimatė. O jau meilinosi laike, tai išrodė bailiais. Slaptoji policija mažai matėsi, tai negalima nieko sakt, išskyrus stovėjimą... Vaikutis — laikraščių pardavinėtojas, Juozas, kas Gillis, geriausia sulošė. Pasakė eiles gana gerai, už tai delnų plojimas buvo didelis. Juozukas turėjo daug daugiau energijos, negu didieji vyrai.

"Ekscelencija" tuoj bus užmiršta, nes joje nėra tokio įkvėpimo, kuris pasilyktų žiūrojų jausmose. Publikos lošime buvo virš 200; ant šokių mažai atėjo. Beje, Kairiukščio mergaitė šoko klasiškus šokius. Ji gražiai šoko. Ateityje, jeigu lavinsis, bus gera šokikė.

Po šokių, kalbėjo angliškais politikierius ir prašė, kad piliečiai balsuotų už jį. Prieš balsavimus visi geri, o kai išbalsuoja, tai nei akių nerodo ir nepasako nei žodėlio apie valdišką suklurimą. Taip pat reikia prisiminti, kad "Dirvos" rengėjai visa-

da pameluoja ir apgaudinėja publiką. Šitame parengime irgi apgavo: ne tik apgarsinimuose, bet ir programoje pažymėta, kad bus "Atletų Exhibition"; garsino Sarpalių ir Komarą tais atletais. Bet jų nebuvo. O daugelis ir ėjo į parengimą, norėdami pamatyti Komarą su Sarpaliu.

Karpavičius be melo nepasieina: žada, bet neišpildo.

Tas parengimas buvo rengiamas neva paminėjimui K. S. Karpavičiaus 10 metų stovėjimo prie "Dirvos" už redaktorių. Bet kuomet pats Karpavičius įsėjojo lošėjų ir pats lošime dalyvavo, tai tas parodo, kad niekas jam to jubilėjaus nerengė kai tik jis pats, tikslu pasigarsinti ir pasipelnyt. Pasirodo, kad K. S. Karpavičiui neprijaucia net T. M. D. kuopa. Ir kaipgi atjaus, kuomet nuo gruodžio mėn., 1926 m. neturėjo susirinkimo. O Karpavičius yra tos kuopos nariu: "Dirva" jos organu, K. S. K. redaktorium. Kai K. S. K. taip "veikia", nėra dyvo, kad pats sau susirengė parengimą. Butų labai didelis stebuklas, jei but kiti surengė Karpavičiui 10-metinį jubilėjinį parengimą. Mat, jau nėra kvailių, tai nebuvo kam ir parengimas surengt.

Išsivystęs Sandarietis.

KĄ NOMINUOSIME I S.L.A. PILDOMAJA TARYBĄ?

Jau prasidėjo nominacijos kandidatų į S.L.A. Pildomąją Tarybą. Ką nominuosime? Širvydinio plauko tautininkai stoja už senuosius Pildomosios Tarybos narius: Gegužį, Kamarauką, Jurgeliutę, Danielių ir Raginską. Komunistai gi norėtų visas čia paminėtas ypates išsluoti iš Pildomosios Tarybos laukan, o jų vieton pastatyti sau prielankius žmones.

Mano supratimu, negerai būtų palikti visus senuosius S.L.A. viršininkus, kaip lygiai negerai išrinkti ir visus naujus. Palikus visus senuosius pilname sąstate, jie pasidarytų per daug autokratiški ir sunku būtų su jais susikalbėti. Išrinkus gi visus naujus, galėtų pridaryti klaidų.

Padarykim "fifty-fifty." Palikime pusę senų viršininkų, o kitą pusę darinkime naujų.

Kuriuos palikti?

S. Gegužį, kaip gerai priitrusį ir su organizacijos reikalais apsispažinusį žmogų, reikėtų ir ant toliau palikti prezidento vietoj. Į vice-prezidentus, vieton neveiklaus ir mažai kam žinomo Kamarausko, vertėtų nominuoti Juozą Neviacką, 57 kuopos nari. Ant kiek man žinoma, J. Neviackas yra Susivienijimui daug pasidarbavęs. Kaip gabus kalbėtojas ir laikraštinnikas, J. Neviackas galėtų inesti į musų organizaciją daugiau gyvumo. Į sekretoriaus vietą reikėtų ir vėl nominuoti p-lę P. Jurgeliutę. Šio tarpu musų organizacijai ji yra nepavaduojama. Iždininko mums reikia naujo. T. Paukštis — tai tikra Egipto mumija. Žmogus be gyvumo, be iniciatyvos, atsilikęs nuo gyvenimo ir nuo progreso. Jo vieton reikėtų išrinkti energingą, sumanų ir apsišvietusį žmogų. O tokio yra advokatas Kazys Gugis iš Chicago. Taigi ne Paukštis, o Gugis turėtų būti Susivienijimo iždininku. Iždo globėjai yra du. Raginską galėtų pasilikti savo vietoj, o vieton vienybičio Danie-

Saugus budas siųst pinigų namo

Tai per telegrafą

NESIŪSK pinigų per laiską. Laiskai nėra greitesni už traukinius, kurie veža juos. Jusų patį ir vaikai arba jusų motina namie gal reikalauja pinigų tuojuos. Kuomet tik jus gaunate pinigų pėdės dienoje, eikite tuojuos į artimiausį Western Union Telegraph ofisą ir pasiųskit juos namo.

Už valandos laiko, kuomet jus sumokate savo pinigus Western Union Telegraph ofise, tie pinigai buna išmokėti jusų šeimynai.

Western Union Telegraph ofisai randasi arti jusų. Musų klerkai yra išlavinti suteikti jums greitą ir atydų patarnavimą. Per musų Kablelo Money Order Patarnavimą jus galite pasiųsti savo pinigus į jusų tėvynę, nepaisant kur ji būtų. Pinigai išmokami tos šalies valiuta arba Jungtinių Valstijų doleriais.

THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY

liaus patarčiau nominuoti Joną Bučinską iš Binghamtono. Daktaras kvotėjas galėtų pasilikti tas pats.

Išrinkus į Pildomąją Tarybą viršinėtas ypates, didžiulė musų organizacija galėtų dar sparciau žengti pirmyn, negu ligšiol. Protįngai ir teisingai organizaciją tvarkant išnyktų ir komunizmo bėbas, kurio taip bijo širvydiniai tautininkai. Visi S.L.A. nariai, nepaisant jų politinių įsitikinimų, turi būti lygiai toleruojami.

Senas Narys.

Redakcijos Atsakymai.

Chicagočiai. — Mokslinčiais visi negali but, ir nėra nei reikalo visiems tokiais buti, taip kaip nėra reikalo visiems buti rubsiuviais ar mašinistais. Tas vienok nereikia, kad darbininkai turi but bemoksliai. Apšvieta reikalinga visiems, nes apšvietam žmogui lengviau kovot už buvį. Kuomet darbininkų klasė bus pakankamai apsišvietusi ir susiorganizavusi, tai sunkus darbas bus apmokamas geriau, negu lengvas. Dabar yra kaip tik priešingai: kas sunkiau dirba, tas prasciau apmokamas ir daugiau paniekintas. Taip yra delto, kad darbininkų didžiuma nėra da klasiniai susipratusi.

V. J. Z., Cleveland, Ohio. — Jusų straipsnelių "Kur Amalgamacija" ir "Tauragės Iyvykių Atgarsiai" del vietos stokos sunaudot negalėsime. O eiles "Mes Beturčiai Vaikužėliai" spaudai netinka.

ŽINIOS BE CENZUROS.

BUDELISKI KANKINIMAI VISOJE LIETUVOJE.

Po Tauragės įvykių kankinimai eina kuo plačiau mastu visuose Lietuvos kampuose. Sunku visa paskelbti, nes prie esamo režimo žinios prasiskverbia labai vėlav. Šiuo tarpu pasisekė nustatyti kankintojų ir kankinių pavardes žemiau išvardintose vietose.

Kybartuose (prie pat vokiečių rubeziaus) sąryš su Tauragės įvykiais areštuota daug darbininkų. Suimtusius Kybartų policija baisiai mušė, nurengė nuogai, apklėjo šlapiais maišais ir mušė guminėmis lazdomis. Reikalavo prisipažinimo prigulėjimui prie socialdemokratų sukilėlių grupių ir išdavimo kitų. Labiausiai buvo sumušti še darbininkai: Kilikauskas Jurgis, Rosas Robertas, Grimas ir Petraitis. Kilikauskas, buv. 9 p. pulko vyr. puskarininką mušdami budeliai liepė liudyti apie šnipų nurodomus asmenis. Tačiau nežiūrind didžiausių kankinimų, Kilikauskas šnipų reikalavimus išpildyti nesutiko.

Tada jį (Kilikauską) išvežė Mariampolės žvalgybos štabas ir čia jau baisiausiais mušimais bei elektrifikavimu atėmė žmogui visas jėgas. Kruvinas, nustojęs sąmonės Kilikauskas viską patvirtino, ką žvalgybininkai norėjo.

Kybartuose labiausiai savo žveriskumu pasižymėjo: nuovados viršininko padėjėjas Butvilas Medar, šnipas Kovas Bronius ir policijos sargas Katinskas Jonas.

Varėnoje dar baiesnės ekzekucijos įvyko rugsėjo 29 d. Iš vakaro iš Alytaus atvyko su būriu policininkų ir šnipų Alytaus žvalgybos viršininkas Čiudveris. Jį lydėjo dar burys karininkų. Visa ši kompanija pirmiausiai policijoje gerai išsigėrė ir jau nakčiai pradėjo dirbti. Suimtusius baisiai mušė, labiau sumušė: Poškų Julij, Linkevičių J., Navicką Aleks., Kersį Aleks. ir Palevičių Ant. Šarkauską Petrą suėmė su žmona ir kelių savičių kudiškiu. Kudikis mirė ant iškankintos motinos rankų ir jau su lavonu Šarkauskiene paliuosavo. Neradę Petro Arsimavičiaus atvyko suimti 2 d. spalį ir kuomet šeima atsisakė išduoti tėvą, tai 14 metų sunų Praną sumušė ir kraujuose palikė išvažiavo.

Tuo pačiu metu buvo areštavimai Perlojuje ir Merkinės valsčiuje, kur areštavo daug žmonių. Šiuos suėmimus darė įskundimu Varėnos nuovados viršininko Baranauskas, kun. Markuckio, daktos, tarnaujancios žvalgyboj Petrus Poškenis ir pašto viršininko Kundroto.

Areštuotuosius mušė Alytaus žvalgybininkai, minėtas Baranauskas ir žiauriausiai parubežio policijos viršininkas Radkevičius.

ZVALGYBOS "TARDYMO" BUDAI.

Budrys-Palovinskas, turįs dar praktišką iš caro tarnybos, dabar kas kartas vartoja "kriščiūniškesnes" priemones. Mariampolės žvalgyba jau vėl iškėlė Racio gadyne elektros mašinėlės, šlačius maišus ir kitokius "tardymo" būdus.

Kaune vartoja du būdus: brauningą ir pinigų. Vėliau jau visas kankinimo priemonės. Tardomajam kiša ponesen arba įremia krutinę revolverį ir liepia su visu sutikti, ką žvalgyba primeta. Jei revolveris nepadaeda, tada kišama pinigų gniužulys ir niekas nieko nežino apie šią sakomą, kad bus atiduodama, jei visame "prisipažinsi".

Be to, kiekvienam veik siuoloma stoti žvalgybon už gana didelį atlyginimą. Žvalgybos tardytojų pareigas eina studentai tautininkai iš "Neo-Lituanijos".

"VARPO" SPAUSTUVES SPROGDINTOJAI — KARININKAI FASISTAI.

Jau kai kurių asmenų dalyvavimą "Varpo" spaustuves sprogdinime pasisekė nustatyti, tai karininkai: Mačiuka, Mačiokas ir Jablonskis. Kitų paaiškės netoliemoje ateityje ir bus paskelbtos.

AREŠTAI MAŽEIKIUOSE.

Mažeikiuose po Tauragės įvykių buvo tiek daug areštuota, kad netilpo kalėjimams ir prisiėjo sekvestruoti net viešbutis. Iš areštuotųjų išsiųsti jau Varnių koncentracijos logerin: Radys N. (buvęs v. liaud. frakcijos Seimo narys), Jokubauskas (buvęs socialdemokratų frakcijos Seimo narys), Doniušas, Munys, Lisauskas, Seibelys ir visa eilė kitų darbininkų.

Visoje Lietuvoje eina areštai, bet jų pavardės nežinomos tik artimiesiems, nes visa daroma slapta nuo visuomenės.

VISAIS BUDAI SMETONININKAI VAGIA.

Tuo laiku kai Tauragėje vyko kruvina budelių puota, Kaune Smetona su savo šaukė baliavojo dukters vestuvėse.

Šioms vestuvėms vien tik gerimų iš užsienio įgabenta už 50,000 litų ir be maitos. Dabar žentas, buvęs adjutantas Valiusis važinėja su užsienius. Visa tai už Lietuvos žmonių pinigų. Smetona pasikėlė sau algą net kelis kartus.

SMETONĄ RENGTA SI PAVERSTI IŠRUGOMIS.

Visame Kaune kalba, — tik niekas nerašo, — kad prieš Smetoną buvo jau paruoštas atentatas. Dvi savaitai tam atgal įvyko husarų pulko šventė, kur dalyvavo Smetona, Radzivilas ir kiti. Šventės priešvakary vaikai žaidė kieme, kazarmių artumoje rado prie pulko kliubo vėlą, kuri buvo apipilta žemėmis ir ėjo po namais. Radzivilas pastebėjo karininkai. Laidininką tiriant pasirodė, kad tai yra padegėjas sujungtas su sprogstamąja medžiaga.

Su šiuo atentatu areštuota daugelis žvalgybininkų. Bendrai padėtis Lietuvoje tiek įtempta, kad kiekvienas laukia staigių permainų.

KEISTA TAUTA.

Neseniai spauda pranešė apie rusų mokslinekų Užkaukazy surastą iki šiol nežinomą tautelę "jasai" arba "moterų tautą." Tas pavadinimas yra kilęs iš keistų tos tautelės papročių: visus darbus dirba ir šeimyną išlaiko moteris, tuo tarpu kai vyras slambosi sau per dienų dienas be darbo.

Rusų spauda paduoda sekamų žinių apie šią tautelę: "Jasai" apie savo praeitį nieko nežino. Jų istorijos nėra, lygiai kaip ir pavadinimo jų gyvenamojo kaimo. Toji tautelė bevėrdė, ir jei kas nori nuvykti pas "moterų tautelę", tam aplinkiniuose miesteliuose pasakys: — Jos gyvena šlaite, — ir parodys ranką į kalnus.

"Jasai" palapinių prisėdę, žiūrėdami į kalnus. "Jasai" palapinių prisėdę, žiūrėdami į kalnus. "Jasai" palapinių prisėdę, žiūrėdami į kalnus.

ėmusieji papročiai sukeitė moterų ir vyrų roles.

Didi gėda tam vyrui, kuris darbe ir padės žmonai įpelnyti kašną duonos. Bočių papročiais, "jasai" vyras privalo nieko nedirbti. Jis yra moters įrankis namų reikalams. Namuose vyras neturi jokių pareigų. Jis tik viena žino: naudotis žmonos darbo vaisiais: valgyti, gerti, retkarčiais žvejoti, bet ir tai ne tikslu pelnytis, tik dėl pramogos. "Jasai" vyras neįsijaučia dirbti. Iš jo amžinai šaipysis kiti vyrai, kurie per dienų dienas guli po plačiašakniu lazdynu ir kažkokius klausimus aptaria.

O pagaliau jei vyras ir padorėtu dirbti, tai moteris niekada su tuo nesutiktų. Moteris tą vyro žygį paskaitytų kaip po nedraugingą jos atžvilgiu demonstraciją ir neįvyntų su tokio vyro po vienu stogu. Nes "jasai" moteris niekas nėra taip bausi, kaip negalėjimas savo jėgom išlaikyti vyrą ir šeimyną.

Pasiėmusi ant savo pečių visą sunkiąją šeimyną išlaikymo našta, "jasai" moteris taip pat velka žmonos, motinos ir šeiminių pareigas.

Kiauras dienas ji plūša, jieško budų pelynai, eina į girią, kerta medžius ir dega iš jų anglis, kurias paskui velka savo pečiaus kelis kilometrų į miestelį parduoti ir už gautus pinigus nupirkti vyrui apsiaustą, durklą, kaukazišką juostą, duonos ir tt.

Iki šiol dar nesužinota, kur yra kilęs tas nepaprastas paprotys. Apie tautai nežino net patys "jasai." Jokių raštų jie neturi, visi beraščiai. Tik tiek žinoma, kad jie yra kilę iš avariečių, kurie taip pat yra lezginų padermė.

Eidamas į šlaitą gali sutikti moterį anglių maišą ant pečių velkančią, o greta — žingsniuojantį būinų, raudonkruosį apsvilkusį dailų apsiaustą, prie šono prisigėję durklą ir ramų jos vyrą.

Dar visiškai neseniai "jasai" moterų bukle buvo susirupinusi organizuotos Kaukazo moterys. Jos bandė pakeisti "jasai" moterų ir vyrų roles. Bet iš to nieko neisejo, nes pirmiausia tam pasipriešino "jasai" moterys.

"Jasai" yra musulmonų tikybės žmonės. Bet jų moterys nepanašios į kitas tos tikybės moteris. Sunkus maitintojos darbas suteikė jai vienintėlį atlyginimą — atidengtą veidą. Ji nedėvi čadros, laisvai kalbasi su kitais vyriškiais ir eidama į turgų pasirodo gražiausiai savo rubais. Tai bene bus vienintelė jos gyvenimo prosvaitė. Bet labiau beteisė moterį nerabasi visam Užkaukazy.

Gimdyti turi pasilinti kur nors nuošaliai, kur nemato žmonės, net vyras ir grįžta tik visiškai pasveikusi.

Dažnai gimdyvės uždaro tvartuose, urvuose, žodžiu — izoliuotai.

Labai paprasti vyro ir moters atskyrimai: nereikia nei teismų, nei jokių valdžios organų pagalbėjimo. Pakanka vyrai tris kart išarti: "Bir talach, eki talach, u talach." — Skiriamos aktas įvyko ir vyras su žmona amžinai laisvi.

"Jasai" nepaprastai skurdžiai gyvena. Svarbiausia tos tautos pramonė ir pragyvenimo šaltinis — degimas medinių anglių. Gyvulių visiška ji neturi. Visoj tautoj tik vienas gyventojas turi asilą. Tas gyventojas skaitomas buržuais ir kapitalistu.

Iki šiol apie "jasai" yra labai mažai žinių. Tik dabar Azarbaizono tyrinėjimo draugija siūnčia ekspediciją į Zakatalo apskritį iširti tą naujai rastą keistą tautelę. Pasirodo, "jasai" nėra vienintėlis Užkaukazy moterų tauta. Tokius pat papro-

čius turi ir armenų čigonai. Čigonė ištekėdama prisiekia jaunikiui, kad ji negailės savo sveikatos vyro gerovei ir dirbs jam iki mirties.

Bet čigonei lengviau uždarbiauti, nes ji tik elgetauja, tuo tarpu, kai "jasai" moteris turi savo rankomis uždirbti.

Tokių pat papročius turi ir henalukiečiai, kurie gyvena lygumose tarp Saljanų ir Adžikabulo.

Šios tautelės vyrai gano gyvulius kalnuose per ištisus 9 mėnesius. Daugiau jie nieko neveikia. Vasarą jie grįžta iš kalnų tartum "atostogoms."

Visus kitus darbus atlieka moteris. "Atostogų" metu vyras nei piršto nepajudina, kad padėti žmonai dirbti.

PRIE SLENKSCIO.

Baltas takas snaigėms klotas Vingiais nyksta iš akių... Pro kaukuzes samantais Slenka eilės žiburiai. Kas baltu taku klajoja? Kodel šviečia žiburiai? Ko širdis jauna vaitoja? Motinėle, — nežinau... Liudnas gandas praskambėjo. — Jau keliausime iš čia. Ten, kur girdis rauda vėjo. Žvanga ginklas paslapčia. Motinėle, mes sugrįšim. Lik sveika, sudiev, sena. Mes tave dar pamatysim. — Džiugink širdį šypsena. M. Martinaitis.

Fašizmo ir Bolševizmo Likimas.

"Socialdemokratas" rašo: Pasaulinis karas sudavė smugį demokratijai ir parlamentarizmui. Karo metu daugelis žmogaus teisių pažeidimų. Kada grįžtama į normalią, tada tyli įstatymai. Karas reikalauja diktatūros. Mes ir dabar tebegyvename pasaulinio karo bausių slogutį, nes karo padarytieji medžiaginiai ir dvasiniai nuostoliai sunkiai tepagydomi. Pokarinėse žaidžiose blaškosi Europa iš vieno kraštutinumo į kitą. Iš to blaškymosi turime — bolševizmą ir fašizmą.

Nors ir skirtingi bolševizmo ir fašizmo tikslai, bet jų veiksmas ir kovos būdai yra vienodi ir sutampa. Bolševizmas ir fašizmas pikčiausi demokratijos priešininkai. Bolševizmas minta kraštutinių kosmopolitizmą, gi fašizmas kraštutiniu nacionalizmu. Savo siekimuose bolševizmas ir fašizmas yra persisunkę imperializmu ir noru užkariauti pasaulį. Kiekvienas kraštutinis mas veda prie katastrofos. Tai neišvengiama būtenybė.

Nėra abejonės, kad Italijoje ir Rusijoje jau prasidėjo padėties įvertinimas. Liaudis pradeda atbusti. Neapkanter fašizmui augtė auga. Visi supranta, kad tos gerybės, kokias siūlė fašizmas Italijai, kabo ant durtuvų smailagalio. Fašizmas laikinai galėjo sulaikyti italų pinigų smukimą, bet jis jokių būdu negali pagerinti savo krašto ūkinės padėties. Negalima pasiekti klasių bendradarbiavimo ten, kur smurtas ir sauvėlė skirsto gyventojus į ištikimus ir neistikimus. Fašizmas klysta manydamas, kad jam pritaria kai kurios didžiosios valstybės. Fašizmas priešingas kitų valstybių tautiškiems reikalams. Bet kai kuriose valstybėse fašizmas yra politiniu įrankiu prieš kitą kraštutinumą — prieš bolševizmą. Vienok nei viena valstybė neįsives pas save fašizmo, nes fašizmas, kaip idėja, neturi pamato. Kiekvienas kraštas, kuriam brangi laisvė ir nepriklausomybė, neaugina pas save fašizmo bacių.

Tą patį galima pasakyti apie Rusijos bolševizmą. Bolševizmas pradžioje rėmėsi jėga iš valstiečių sluoksnio, kuriam veltau atateko dvarininkų žemės. Gavusieji žemes valstiečiai turės nusistatyti prieš bolševizmą ir jo sistemą. Rusijos bolševizmas išgyvendins pats save. Rusija artimiausioj ateity taps laisva demokratine valstiečių respublika, bus taip, kaip buvo Francuzijoje trečiosios respublikos laiku. Italija, išsivadavus nuo fašizmo slogučio, kaip jau yra atsitikę praeityje, duos naują laisvės kurį. Demokratiškas nesubankrutavo. Ji, dviejų kraštutinių — fašizmo ir bolševizmo — suspausta, atgis. Musų laikais ir fašizmas ir bolševizmas tapo įvairių avantiurų ir bandymų priedanga. Kaip tamsi naktis dengia įvairius nusidėjimus, taip fašizmas ir bolševizmas sergi tauties laisvės priešus. Demokratiškas pirmoj vietoj stato neiškreiptą liaudies valią ir jos valdžią, bolševizmas su fašizmu pirmoj vietoj stato valią ir valdžią atskirų žmonių.

Bolševizmo ir fašizmo valdomose šalyse tamsu ir juoda. Ten bijomasi demokratijos. Nestebėtina, kad ir bolševikai ir fašistai vienaip įvertina demokratiją. Italijos Mussolini sako: "svarbiausias valstybės reikalas negalima pavesti spręsti liaudžiai." Liaudies baimė — tai pirmas fašizmo pažymis. Tai antros pusės, Trockis, budamas valdžios viršūnėse, rašo: "Demokratiškas tai mas karadas. Mes jį atmetame. Nėra vilties pasiekti valdžios demokratijos ir parlamento keliais... tam yra tik vienas kelias — valdžios užgrobiimas."

Fašizmas ir komunizmas kalba apie valdžios užgrobiimą. Tai suprantama. Liaudies dauguma prieš juos. Bet kyla klausimas: kaip ilgai galima pagrobta dalyką laukti ir kaip ilgai galima su liaudimi kovoti?!

KAS ČIA DAROS?

Kas čia daros, kas čia daros? — Miglos rytmečius užpuolė, Lapas lapą kažkur varos, Liudi siela kaip vienuolė...

Kas čia daros, kas čia daros? — Miškas pilnas aukso grijų, Gaubia dangų žiemos skaros, Liudi siela be aidžių...

Kas čia daros, kas čia daros? — Rausta pievos, dirvos juodos, Miršta gelės — gražios, geros, Liudi siela be paguodos...

Kas čia daros, kas čia daros? — Aukso lapai žemėn krenta, Nebebrėksta aukso žaros, Liudi siela skausmą šventą... Petras Vaičiūnas.

JAUNYSTĖ.

Mes išbėgom nuogos I rasotą girią, Sidabrinės uogos Nuo šakų nusvirę.

Kvepia žalios pušys, Kvepia ryto vėjas, Kvepia jaunas kunas Saule pražydėjęs.

Jei miške paklysim — Susikursim ugnį. Gersime jaunystę, Gersime liug dugno.

Girios tankumyne Rasim luoną seną, Girios tankumyne Ragana gyvena.

Lekia aukso dienos Lekia, kaip pašėlę — Ei, išburk man laimę, Laume raganėlė!

Salomėja Neris.

DEL VILNIAUS GEDULOS.

Spalio 9 dieną sukako septyneri metai, kai Želigovskio "sukilusi" kariuomenė užėmė Vilnių, pavarydama iš jo neskaitlingus Lietuvos kariūrus. Šias eilutes rašantis yra vienas neskaitlingų lietuvių, kurie musų kariuomenei pasitraukus ir lenkams mieste dar nepasirodžius, paskutiniai perėjo Žalioji tiltą Snipškin ir pėsti išėjo Kauno pusėn. Eidamas tuomet Vilniaus gatvėmis, pastebėjau gatvės upą: masėje matėsi džiugavimų, kad už valandos, kitos miestė bus jau lenkai, — išganymas nuo visokių vargų, švišų ir laukiami naujų laikų nešėjai.

Nuo tos dienos vilniečių dirbtinai sužadintos spalvuotos viltys daugumoje išbluko. Romantizmo svajones arba fanatizmo įkaitintą upą pakeitė atausės, bet ir realus padėties įvertinimas. Ir kiek pradžioje masinė Vilniaus miestiečių publika matė vienintėlį sau išganyimą visiškoj Vilniaus krašto priklausomybėj nuo Lenkijos, tiek šiandien net pačių lenkų ar sulenkėjęsji tarpe randa gyvo atbalsio mintis, kad Vilniaus kraštas yra savitas kraštas su savo ypatinga padėtimi ir reikalais ir kad jam būtų gera šiokių ar tokių būdu išsiskirti jei ne iš Lenkijos, tai bent Lenkijos ribose. Visai kitoks pasidarė nelenkiškų tautinių grupių nusistatymas ir jų siekimai. Išskyrus gal tik stambesnę žydų buržuazijos sluoksnį, kiti gūdai, tiek lietuvių, tiek grietėis separatistais nuo Lenkijos, įgaudami to pastovaus atkakumo savo pažiūrose, kurį žmogui išaugina neteisingas persekiojimas ir kova už paneiktas savo teises.

Tat atrodo, kad Lietuvos šansai atgauti Vilniaus kraštą, suvesti jį vienumon su dabartine nepriklausoma Lietuva padidėjo. Ne dėl to padidėjo, kad iš Lietuvos vyriausybės ar visuomenės pusės buvo per tuos septynerius metus nudirbta žymaus pozicijingo susijungimui darbo, bet dėl to, kad pats realus gyvenimas įvairiose savo srityse vėl ima įrodinėti žmonėms, kad Vilniaus kraštui neužtenka būti okupuota Lenkų provincija, valdoma iš Varšuvos centrų ir jodoma importuotų svetimų činaukinių.

Mes, socialdemokratai, esame beveik vienintėlis Lietuvos partijų, kuri pirmutinė sukūrė plačias savo organizacijas Vilniuje ir Vilniaus krašte, ten nuo 1897 metų idėję ir nuolat vystė savo darbuotę ir pirmosios Rusų revoliucijos metais buvo paskieki vyraujančios rolės viešajam Vilniaus krašto gyvenime. Savo partiniam darbe mes visuomet išeidavom iš to pamatinio nusistatymo teritoriniu klausimu, kad Vilniaus kraštas savo ekonominiiais reikalais yra gyvai surištas su etnografinė Lietuva ir kad busimoji nepriklausoma, demokratinė Lietuva gali tik tuomet sekmingai vystyti savo ūkį, turti kultūros gyvenimu, jei ji sušikurs didesniai plote maždaug tokią, kaip ji nustatė Maskvos sutartis. Propagandami tokią Lietuvą per visą savo partinę darbuotę, Lietuvos socialdemokratai išėjo iš pamatinio nusistatymo, kad busimoji Lietuva bus nuosakiai demokratiška, sugyvenimo pamatan padės atskirų tautinių grupių pagerbimą ir teisingą jų kultūrinų reikalų rūpinimą.

Ivyko kas kita. Musų politiką darinsios vyriausybės iš pat pradžių užėmė kitokią Vilniaus klausimu poziciją. Del jų Vilniaus krašto priklausomybės Lietuvai buvo ne demokratinio susipratimo ir susitarimo rezultatas, bet istorinio paveldėjimo byla. Del jų Vilniaus kraštas turėjo priklausyti Lietuvai, neat-sižiuirint į tai, kaip pats Vilniaus kraštas savo daugumojė panorės. Ir todėl, kai Vilniaus liko Želigovskio užgrobtas, vienintėliu obalsu musų tautiniai-buržuazinių partijų virto šauksmas: atvaduoti Vilnių! prijungti Vilniaus kraštą prie Lietuvos! Ir visa, kas lig šiol Vilniaus klausimu buvo daroma, oficialiai ir neoficialiai, buvo pagrįsta tuo pamatinu nusistatymu, neteisėtai apgrobtu savininko nusistatymu. Ir todėl visa musų oficialė politika Vilniaus klausimu, kai galimybės atgauti Vilniaus kraštą pašalinių veiksmų pagalba vis mažėjo, ta paimtoji kryptis virto atkaklaus, bet bevaissio užsi-spyrimo politika. Iškeltieji Vilniaus vadavimo obalsai, metais kartojami, virto žodžiais be kraujo, retoriniiais šauksmais, o pasirinktasai kelias Vilniui nyksta miglose, kaip tik jis pereina demarkacijos liniją.

Nieko naujo į tą klausimą neįnešė ir šių metų gedulos diena del prarasto Vilniaus. P. Voldemaras, įsivyniojęs pranašo togon, šaukia "Lietuvoje!" "Yra pasaulyje imanentis teisingumas, tikrai yra!" — kuris, pasak jų, sugrąžins Vilnių Lietuvai. "Yra teisybė kely, ji eina ir tikrai ateis!" Iš p. Voldemaro lūpų, rodos, tik Dievo ausin. Bet ar pasieks p. Voldemaras Dievo ausį, tai jau didelis klausimas.

Kiti p. Voldemaro akompaniatoriai dar menkliau gieda. Vieni su regimu įtuzimu šaukia apie Lietuvos skriaudą, apie kerštą ir Kauno gatvėse drąsiai mojuoja popieriniu kardu. Kiti vėl kviečia susikaupti ir rengtis Vilniaus atvadavimo žygiui. Bet nei vieni, nei antri neparodo, kuriuo būdu turi būti vykdomas tas vadavimas, kas reikalinga vadavimui daryti. Ir todėl visos gedulos iškilmės įgavo pirmoj eilėj biurokratinių pobūdžio be gyvos, kuriančios minties, be aiškaus kelio į tikslą, be realaus turinio.

"Socialdemokratas."

TARPUSAVY PĖSĄI.

Vidaus reikalų ministerio vieta vėl neišspręsta. Musteikis dabar yra vidaus reikalų ministeriu ir ypatingu valdininku prie Smetonos. Žilinskis, kuris buvo jau pusiau apkarnavotas vidaus reikalų ministeriu — atsisakė. Jis tautininkų suvažiavime pabeigė, kad Musteikis daug pridirbęs šunybų, tat imti ministeriją kaip teisininkas negalys. Žilinskas atsisakė ir nuo piliečių apsaugos departamento direktoriaus.

Tat to išafisuoto "valdžios pastovumo" galingam prezidentui bevaldant nėra. Priešingai, intrigos ir tarpusaviai valdonų barniai kiekviename žingsnyje.

VALSTYBĖS PONIGAIS AGITACIJĄ SAU VARO.

Valdžios įstaigos visoje Lietuvoje platina išleista valstybės pinigais tautininkų agitacinę brošiūrą "Kur jieškoti išsileidėjimo." Brošiūros atspausdinta net 25,000 egzempliorių, tat pilna visose vietose. Jos pasiekimas toks pat, kaip ir visos tautininkų agitacijos.

Ivairios Žinios.

ZEMĖS VIDURIO ŠILUMOS IŠNAUDOJIMAS.

Mažėjant įvairaus kuro atsargai žemėje, žmonėms kas kartas vis labiau tenka susirūpinti tais būdais, kuriais galima bus kuras pakeisti. Be tų gamtos jėgų, kurios jau įkintytos į praktišką žmogui darbą, kaip sakysimė vėjas, vandens kritimo jėga, norima taip pat pasiekti ir su kai kuriais gamtos reiškiniais. Žemės vidurio šiluma, kiek ji žinoma, šiuo atžvilgiu geriausias gali būti kuro pavaduotojas. Kad šis sumanytas nėra bergėdžias, rodo neseniai Lidsė įvykęs anglų mokslininkų suvaziavimas, kuriame buvo ir žemės vidurio šilumos išnaudojimo klausimas iškeltas. Tuo klausimu referatą skaitė Dr. Grejjon. Jis nurodė, kad žemės šilumos reiškinys dar nėra nuodugnai ištirtas. Žinoma tik tai, kad leidžiantis į gilius šulinius ir kasyklas šiluma kas kartas vis didėja. Labai giliose kasyklose buna toks karštis, kad be dirbtinio vėjo negalima būtų ten žmogui ištvirti. Nuosekliai galvojant, reikėtų prileisti, kad pačiame žemės vidury yra neapsakomas karštis. Tačiau apie to žemės gėlmės paslėptą šilumos energijos šaltinio išnaudojimą dabar dar per anksti kalbėti, nes atsiranda visa eilė labai didelių kliūčių. Tik tuomet galima busia derintis prie žemės vidurio šilumos, kai busia išnaudotas ugniaikalnių karštis.

KAIP ŠEIMININKAVO LATVIŲ REAKCININKAI.

Kaip žinoma, latvių reakcininkai stengiasi visomis priemonėmis nuversti esamąją demokratinę vyriausybę. Svarbiausia jų neapykantos priežastis — tai finansų ministerio Bastijano įsakymas padaryti bankų reviziją. Revizijos daviniais, dešimtiesiems viešpataujant latvių Bankas turėjo nuostolių 95 milijonus rublių. Šis bankas leido akredituoti akcinei Finkelsteino, Margoliso ir Šalmano bendrovei. Pasirodo, kad latvių Bankas minėtiems ponams išdavė paskolą, kad jie išpirktų užpirtus užsienio grūdus ir cukrų. Bet Latvijoje tos prekės neturėjusios pirkėjų. Jos buvo pardavinėjamos ištisus dvejus metus; prekių dalis buvo išgabenta net Lenkijon ir Lietuvon. Tame gi laikotarpy ne kartą pildavo ir kaina. Del to latvių Bankas turėjo didelių nuostolių, nes užsienio firmos nenorėjo importuoti latvijon prekių, kol latvių Bankas neduodavo garantijų, kad prekės bus apmokėtos. Tuo tarpu prekės nebuvo išparduotos ir bankas nebuvo gavęs jokių garantinių pinigų. Toks latvių Banko neatšargumas davė valstybei didelių nuostolių. Dabar eina tardymas surasti spekuliacijos kaltininkams.

GENEROLAS LUDENDORFAS PRIIMA KATALIKYBĘ.

Iš Muncheno pranešama, kad garsus vokiečių generolas Ludendorfas priima katalikybę. Ludendorfas pareiškė, kad išstoja iš evangelikų liuteronų bažnyčios ir priima katalikų krikštą. Ši žinia padarė Vokietijoje didelę sensaciją. Generolas Ludendorfas yra žinomas visam pasauliui. Jis didžiojo karo metu buvo Vokietijos armijos štabo viršininkas. Ludendorfas sugalvojo planą dezorganizuoti Rusijos kariuomenę komunistų paganda. Tuo tikslu Ludendorfo įsakymu Leninui buvo

leista grįžti Rusijon per Vokietiją užblombuotame vagonė. Savo laiku žinomas vokiečių socialistas Eduardas Beršteinas, remdamasis reichstago tardymo komisijos daviniais paskelbė, kad Ludendorfas buvo davęs centraliniam Rusijos bolševikų komitetui 600,000 aukso markių.

Po karo ir revoliucijos Vokietijoje Ludendorfas pasizadėjo, kaip ištikimas kaiserio Vilhelmo tarnas. Jis priklausio prie monarchistinės „felkisch“ grupės ir mėgino net padaryti putę. Del karo ištikimybės monarchistai Ludendorfas net sutraukė ryšius su dabartiniu Vokietijos prezidentu Hindenburgu, kurį jis laikė išdaviku už tai, kad Hindenburgas prisiekė respublikai.

LAVONAS UNIVERSITETE.

Londonė, Anglijoje, mirė vienas labai turtingas žmogus, John Taylor. Savo testamentė jis užrašė gana didelę sumą — 485 tūkstančių dolerių Londono Universitetui, bet padėjo šitokią keistą sąlygą. Universitetas turi jo lavoną užbalsuoti (pasidinti taip, kad jis negestų), pasidinti į kėdę ir laikyti tam tikram kambary. Kaip tik buna universiteto tarybos posėdis, visuomet privalo lavoną ineisti į posėdžių kambarį, pasidinti prie stalo ir laikyti per visą posėdį. Posėdžiui pasibaigus — vėl ineisti atgal.

Universitetas ilgai svyravo, ar negeriau visai atsisakyti ir nuo pinigų, kad nepildytų šitos keistos nemalonių sąlygos. Pagaliau pinigų reikalingumas vis tik privertė Universitetą priimti palikimą, nors ir su šita keista sąlyga.

Ir dabar Universiteto tarybos posėdžiuose dalyvauja Tayloro lavonas. Teismo atstovas priziūri, kad Tayloro testamentas, kaip to įstatymas reikalauja, būtų šventai pildomas.

MISINGINIS VABALAS.

Vokietijoje, Heidelberge ir kai kuriuose kituose miestuose, pasirodė labai pavojingas vabalas, vadinamas „Messingkafer“ (varinis vabalas). Moksliškai jo pavadinimas — Niptus hololencus. Jis yra žinomas tik Mažosios Azijos Europoje iki šiol jo nebuvo. Nepaprastai kenksmingas jis yra del to, kad jis viską naikina: rubus, vis tiek ar vilnonius, ar lininius, ar medvilninius; medį, odas, įstabiausias, kad jis eda ir metalus: geležį, varį ir kitus. Trumpai tariant, jis viską naikina. Ypatinai daug žalos padaro jis peršdamas vandentekio, dujų ir kitas trubas. Jis yra tokio didumo, kaip musė. Variniu pavadino jį delto, kad jo spalva yra panaši į varį.

Kaip jis galėjo iš Mazosios Azijos paklikti Vokietijon — niekas nežino. Be to, kad jis viską naikina, šitas vabalas yra pavojingas dar tuo, kad jis labai greitai dauginasi. Miestas nutarė tuos namus, kur šis pavojingas „svečias“ pasirodė, visai sunaikinti.

BOLSEVIKAI PASIRAŠĖ SUTARTĮ SU PERSIJA.

Londonas piktnais, kad sovietų valdžia padarė sutartį su Persija. Persija tuo būdu tapo atitraukta nuo Tautų Lygos ir nuo vakarų Europos, o kilus rusų-anglų karui, ji galėtų daug pagelbėti Rusijai, nes ji rubežiuojasi su Indija, kur viešpatuoja Anglijos.

ZYDU POGROMAS VENGRIJOJ.

Vengrijoje prasidėjo žydų pogromas. Budapešto universitete studentai soviniškai nudraskė žydams studentams drapanas nuo pečių, apdaužė juos ir paskui išvyjo iš universiteto. Tautos Teatre, kur buvo vaidinama žydo parašyta drama „Maria Theresa“, taipgi kilo riaušės. Į aktorius buvo svaidoma visokių daiktų, ant pagrindų, bet jie vaidino iki pabaigos. Vaidinimui pasibaigus kilo muštynės, per kurias vienam žydui studentui buvo perskelta galva ir kardu nukirsti du rankos pirštai.

NAUJAS LENGVAS METALAS.

Kanadoje rasta dideli klotai mažai ligi šiol žinomo berilo metalo. Jis yra tris kartus lengvesnis ir daug kietesnis už aliuminijų. Šio metalo pasauli retai kur yra ir labai mažas kiekis, del to jis ir buvo labai brangus. Berilo radimas turės suvaidinti labai svarbų vaidmenį aviacijoje. Šioje srityje lengvas ir ištvermingas metalas galės pakeisti visas sunkiausias orlaivio dalis.

\$25,000,000 UŽ CARO DEIMANTĄ.

Gal norėtumet nusipirkti nabašninko Mikės 194 karatų deimantą? Tai yra žinomas Orlovo deimantas, kurį sovietų valdžia dabar nori parduoti, nes jis jai nereikalingas, o pinigai jai susitautų. Jis netik nereikalingas darbininkų respublikai, bet jo užlaikymas daro da ir nuostolių, nes dieną ir naktį jį turi saugoti 20 ginkluotų kareivių. Sovietų valdžia prašo už tą akmenuką \$25,000,000.

EARL CARROLL IŠEJO IŠ KALĖJIMO.

Žinomas teatrininkas Earl Carroll, kuris neseniai taip pagarsėjo del tos šampano maudynės, kurią jis buvo suruošęs New Yorke musų tautietei Daugeliutei, šiomis dienomis tapo paleistas iš Atlantos kalėjimo. Jis buvo nuiteistas metams kalėjimo už kreivą priesaiką teisme. Mat, jis prisiekė, kad tame baliuje svaigalų nebuvo, o vėliaus pasirodė, kad Daugeliute maudėsi tikrame šampane.

LENKIJOS NERAMU.

Neseniai susekta samokslas prieš Pilsudskį. Ryšys tuo Varšuvoje ir kituose miestuose sumta daug žmonių. Pranešama, kad Pilsudskis net žadęs perkelti valdžios buveinę iš Varšuvos į Krokuvą, kadangi Krokuva visada esanti palanki Pilsudskiui. Šiomis dienomis Varšuvos radio stotinė buvo įmesta bomba. Užmušta 8 žmonės, jų tarpe ir asmuo imetęs bombą.

PIEMENIMS MOKYKL.

Francuzijoje, Rambonilete mieste, žemės ūkio ministerija įsteigė mokyklą piemenims. Joje mokoma daug įvairių dalykų apie ganymą ir gyvulių priežiūrą. Trumpu laiku ukininkai, samdydami piemenį, reikalauja liudymo apie baigimą piemenų mokyklos.

VIENA PANAMOS ATSTOVYBĖ VISAI EUROPAI.

Nuo naujų metų Panamos respublika atsausk iš Europos visas savo atstovybes, palikdama vieną tikai Paryžiuje, kuri tarnaus visai Europai. Tai daroma del lėšų sumažinimo. O Lietuva tuo tarpu dar didina savo atstovybių skaičių. Ji net prie po piežiaus laiko savo atstovą, ko neturi nei Suvienytos Valstijos.

NYKSTA GARNIAI.

Kiekvieną pavasarį Vokietijon mažiau garnių parlekia. Esą patirta, kad pietų Afrikoje, kur garniai žiemavoja, naikinami žiogai aršėniku. Garniai maitinasi užnuodytais žiogais ir nuo to patys miršta.

BANDITAI—FAŠISTAI.

Italų policija susekusi didelę banditų organizaciją, kuri buvo padariusi apie 100 žudymų ir begales plėšimų. Banditai veikia jau keletą metų. Dauguma jų — dabartiniai ir buvusieji fašistų partijos nariai. Iš viso banditų suimta 148 asmenys. Pas daugelį rasti fašistų partijos ženkleliai, juodieji marškiniai ir Mussolini paveikslai. Visi jie bus atiduoti teismui. Banditų plėšimai dažniausiai pasisekdavo, nes jie būvę globojami fašistų milicijos. Sąryšys su banditų byla fašistų spauda reikalauja išvalyti partiją nuo įtariamų asmenų.

NELAIMĖ VARŠUVOS CIRKE.

Kaip praneša lenkų laikraščiai, Varšuvos cirke vaidinimo metu besivarčiusi cirko pastogėje artistė — francuzė nukrito ir neuzdegtą iš viršaus liūtų narvą. Liutai artistė akies mirksniu sudraskė. Vyriausybės įsakymu cirklas uždarytas.

ORLAIVININKŲ LIGA.

Japonijos lakunai pradėjo dažnai apsigirti nežinoma liga. Jos simptomai yra — lakuno užsimirsimas, kuomet jis sėda į orlaivį. Orlaivininkystės priežiūra nustatė, kad lakunas, šešis mėnesius laktę, turi vieną mėnesį ilsėtis.

ORLAIVIS, KURIS NEBĖJOS ARMOTOS ŠUVIŲ.

Anglijos inžinieriai technikai ruošia naujos konstrukcijos orlaivį. Jis visas bus iš plieninis, daug lengvesnis už iš kitokios medžiagos padarytus orlaivius, sparnai busia suglaudžiami, kad ne taip lengvai išklaiptus ir apsisaugosius nuo armotos šuvių.

NEPUVAS MEDIS.

Francuzijoje yra nepuvantis medis vadinamas „Mangrove“. Medžio kamaraitės tapo tankios, kad jokios drėgmės nepraleidžia.

Y. M. C. A. TURI 1,005,700 NARIŲ.

Amerikiečių organizacija, žinoma kaip Y. M. C. A., kas reikiška Young Men's Christian Association (Jaučių Vyrų Krikščionių Draugijai) šiomis dienomis paskelbė, kad jos narių skaičius perviršijęs jau milijoną. Dabar prie jos priklausk 1,005,700 žmonių.

PASIKORĖ TURCIUS.

Chicagoje, Cook paviete kalėjime, pasikorė turcius Russell Scott, kuris sėdėjo tenai už žmogaus užmušimą.

\$25,000,000 ZYDAMS PASALPOS.

Amerikos žydų veikėjų konferencija nutarė surinkti da \$25,000,000 sušelpimui žydų kitose šalyse.

27 SVARŲ BULVĖ.

Pernambuco mieste, Brazilijoje, ūkio produktų parodoje dabar yra išstatyta saldzioji bulvė, kuri sveria 27 svarus, ir vienas arbutas sverias 97 svarus.

SMARKUSIS MINISTERIS GAVO KALĖJIMO.

Zinios iš Bukaresto sako, kad Rumunijos sveikatos ministeris Dr. Lupu sumušė policmaną, kuris jam pasirodė nelabai paklusnus. Smarkusis ministeris užtai buvo patrauktas teismui ir gavo 30 dienų kalėjimo.

MAURAJ PAĖMĖ FRANCUZŲ GENEROLĄ.

Iš Kasablankos pranešama, kad Morokos maurai pagrobė francuzų generolą Steegą ir visą jo šeimyną. Jie turbut reikalaus jo išpirkimo.

LIETUVIŲ DAKTARŲ DOMEI.

Kadangi per pora paskutiniųjų metų Amerikoje nemažai lietuvių užbaigė medicinos ar dentisterijos mokslą, tai atsirado butinas reikalas papildyti senąjį sąrašą.

Tuo tikslu yra renkamas suvis naujas sąrašas gerbiamųjų daktarų, medikų ir dentistų Amerikoje.

Todel meldžiu iš visų kampų ir kampelių lietuvių kolonijū veikėjus arba pačius daktarus nepatingėti pranešti laišku ant žemiau paduoto adreso: vardą, pavardę daktaro, mediko ar dentisto.

Nesvarbu ar gerbiamas daktaras (medikas ar dentistas) dalyvauja mūsų lietuvių viešame gyvenime, ar ne. Svarbu tik, kad jis yra lietuvis medikas ar dentistas.

Siųskite gerbiamųjų daktarų sąrašą sekančiu adresu:

D-ras A. L. Graičiūnas, 3310 So. Halstet st., Chicago, Ill.

AUKOS LIETUVOS SOCIALDEMOKRATAMS.

Dayton, Ohio.

Mrs. P. Dambrasas \$2.00

Glendale, W. Va.

Chas Karll 1.00

Highland Park, Mich.

Ant. Skiparis 1.50

Higginson, Conn.

A. Baukus 2.00

Viso sykiu \$6.50

J. G. Gegužis.

GYDUOLĖS ERZINA INKSTUS GERKITE VANDENI.

Imkite Druskos Prie Pirmo Zenklo Puslės Suerzinimo Ir Nugaros Skausmo

Vyrai ir moterys Amerikoje turi amžinai saugotis inkstų surimo, nes didžiulį perdang valgomą riebių valgių Kraujas patvirtina rugštis, kurias inkstai stengiasi iškosti. Bet je nuvargsta nuo persidirimo, užsikemša, nuo ko kyla inkstų negalavimai, puslės silpnumas ir nupuolimas sveikatos.

Jaučiant, kad inkstai išsėdė kai šviniškai: skaudant nugarai, ar kada slapumai neturi, pilni nuosėdų; galvai skaudant, ar svaiguliams užimant; viršutiniams rugštims, ar reumatizmui kankinant prastam ore, pradėkite tuoj gerti daug minkšto vandens ir gaukite iš aptiekos keturias uncijas Jad Salts druskų. Imk po arbatinį šaukštelį prieš pusrytį per keletą dienų ir inkstai pradės puikiai veikti.

Šios pagręsėjusios druskos padarytos iš vynuogių rugštis, citrų sulčių ir litchia. Per ilgą laiką jos vartojamos išlopinimui inkstų, kurie užsikimę.

Jad Salts druskos nebrangios. Jos negali pakenkti ir padaro malonų, puotąjanti lithia-vandens gėrimą, kuris reikalingas kiekvienose namuose, nes niekas neapsirgus nuo išlopinimo inkstų.

VISŲ ŽINIŲ!

Už visokios rūšies smulkius pasigarsinimus, kaip tai: pajiekojimus apsigėdimo, įvairius pranešimus, pardavimus, pirkimus, skaitomus po 3c. už žodį už sykį. Norint tai patį apgarsinimą patalpinti kelis syklius, už sekančius syklius skaitome 2c. už žodį už sykį.

„Keleivio“ skaitytojams, kurie tur užsipernešavę laikraštį ir už pirmą sykį skaitome po 2c. už žodį. Už pajiekojimus giminių arba draugų skaitome po 2c. už žodį. Už pajiekojimą giminių ir draugų skaitome po 1c. už žodį už kiekvieną sykį.

„Keleivio“ skaitytojams, kurie tur užsipernešavę laikraštį, už pajiekojimus giminių ir draugų skaitome ir už pirmą sykį po 1c. už žodį.

Pajiekojimai su paveikslu prekiniu daug brangiau, nes padarymas klaidas daug prekiaujoje brangiau. Todel norint taip pat pajiekojimą su paveikslu, reikią prisiųsti fotografiją ir klist kainos.

Suñciant pajiekojimą arba apgarsinimą reikią pristatyt kartą ir mokestį.

„KELEIVIS“ 265 BROADWAY 3RD FLOOR, BOSTON, MASS.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau brolio Jurgio Mikusausko, paėina iš šilavoto kaimo, Klebiškio žmo, Starapols paviete. Meldžiu atsisaukti arba kas žino apie jį, malonėsite suteikti žinutę, už ką iš kalno tarsi nuosirdų ačiū.

ANTANAS MIKUSAUSKAS 1206 James st., Baltimore, Md.

Pajieskau seserį Antosę ir Rozą, lijos Matusevičių, seniau gyvenę Chicagoje, dabar nežinau kur. Kas apie jas žino malonė pranešti arba pačios atsisaukia.

TONY MATTHUS General Store, Barnfield, E. C., Canada.

Pajieskau savo brolio Juozo Vaitkunį, paėinančio iš kaimo Pabaliskų, Veiverių parapijos. Šeši metai atgal gyveno Glenarose, Skotijoje. Turu labai svarbų reikalą. Jis patis, jo žmona Franc, be jo dukters, arba kas kitas, praneškite man apie jo dabartinę buveinę ant sekančio adreso:

V. A. VAITKUNAS Sta. 12, Box 468, Lawrence, Mass., U. S. A.

As, Petras Švarkunas, Pašvitinio parapijos, Benų sodžiaus, pajieskau savo giminių ir draugų, katrie gyvenat Amerikoje, atsisaukite: Jonas Samuėlis, sesers, su visais pirmiau gyvena Pensilvanijos valstijoje, Tonis Smith, gyvena Kanadoje, Toronto, (York st., Ont.), taip pat ir Antanas Pazeris gyvena Kanadoje.

PET MARKUNAS WESTVILLE, ILL.

Pajieskau dviejų draugų Antano Simoniū ir Antano Laušio: Abudu Suvalkų gub. Mariampolės apskr., Sasnavos parapijos; Antanas Simoniū keli metai atgal gyvena Baltimore, Md., o Antanas Laušis iš Lietuvos, išvažiavo rados į Chicago, Ill. Jie patys lai atsisaukia arba kas apie juos žino, meldžiu pranešti šiuo adresu: Jurgis Riekauskas 608 So. 5-th st., Duquesne, Pa.

Elzbieta Malcevičienė, pajieskau Marijonos Dargėvičienės-Zamulskienės; girdejavu gyvena seniau La Salle, Ill., dabar nežinau kur. Malonė atsisaukti arba žinantįjį teikis pranešti.

Stanley Malsavage (45) R. D. 3, Rhineland, Wis.

Pajieskau Anastazijos Malakaitės, paėina iš Telšių apskr., Plungės valsčiaus. Surbių kaimo, po vyru vadinasi Gulmėliu, gyvena Chicagoje. Meldžiu atsisaukti arba kas apie jį žino, malonėkite man pranešti, už ką busiu labai dėkingas.

ONA ASTREIKIENE 106 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

As, Kotrina Virbaliukė, po vyru Strazdienė, pajieskau brolio Mikado Vrubio, 30 metų kaip Amerikoje. Paėina iš Kauno gub., Panevėžio pav. Ramygalos parapijos, Gudelių kaimo. Malonėkite atsisaukti arba kas žino, meldžiu pranešti, už ką busiu dėkinga.

K. VIRBALIUKA (45) P. O. Box 99, E. Templeton, Mass.

Jieskau brolio Motiejaus Lebedniko (Petro sunus) iš Dūsmenų kaimo. KATRĖ JESKELEVICIUS (45) P. O. Box 327, Rumford, Me.

Jieskau Jono Belskio iš Teterėnės kaimo, Lučės parapijos. Pirmiau buvo Philadelphiaj. Atsisaukti. (45) KASTANCIJA STAPONAVIČIUTĖ-KALAIČIUTĖ, Rumford, Me.

Pajieskau Juozo Stankuno, pirmiau gyvenę Worcester, Mass. Kauno rėdybos. Raseinių apskr. Meldžiu atsisaukti ant šio adreso.

JONAS RUCINSKAS 5 Charles st., Wilkes Barre, T-Ship, Pa.

Pajieskau savo draugų Baltramiejus ir Kazio Vaivadų ir draugų Juzės Pilipaičienės, visi Kauno gub. Veliuonos parapijos. Pajieskau taipgi svegerio Frano Dapkaus, Raseinių apskr. Mesonų kaimo. (45)

KAZ BARTUSEVICIUS 1308 Rush st., N. S., Pittsburgh, Pa.

APSIVEDIMAL

Pajieskau apsigėdimo merginos, tarpe 17 ir 21 metų, turi būti mandagi ir daili. As esu dailus vaikas 28 metų, iš viso madingas, gerai uždirba. Mūsų mieli gėra šeimynišką gyvenimą, tuojau atsisaukite ir sykiu su laišku prisiųskite savo paveikslą. Galit rasyt lietuviškai arba angliškai. Atsakymą duosiu kiekvienai.

M. C. P. 268 So. 4-th st., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau apsigėdimo rasiės arba merginos tarpe 40 iki 50 metų amžiaus, katra nevertuotų svaigulinių gėrimų. As esu 40 metų senumo, našlys, sveriu 170 svarų, esu 5 pėdų ir 5 colių aukščio. Turu 2 vaiku. Tūru savo namą ir esu iš amato barberys. Mūsų gėra gyvenimą. Su pirmu laišku prisiųskit ir paveikslą, kurį pareikalavus sugrąžinsiu. (44)

MIKE MUZEREM 660 W. 14-th st., Chicago, Ill.

Jieskau merginos apsigėdimo, lietuviškos arba latvės, nuo 25 metų, nejaunesnės. Esu kontraktorius namų statyme ir turu gražius namus. Butą pagėdaujama jeigu mergina turėtų kiek pinigų. Esu 40 metų amžiaus.

C. K. (46) 283 Dudley st., Roxbury, Mass.

Pajieskau apsigėdimo merginos arba našlės be vaikų, nuo 25 iki 37 metų amžiaus. As esu našlys, 32 metų amžiaus, pastirtinis ir myliu gražią šeimynišką gyvenimą. Kuri mylėtų apsivesti ir gražiai gyventi, malonėkite atsisaukti, prisiųsdamos savo paveikslą, kurį ant pareikalavimo sugrąžinsiu.

A. P. (44) 17 Aetna st., Worcester, Mass.

Pajieskau apsigėdimo merginos nesėnės kaip 30 metų. Mergina, katra mano apsivesti, lai pristūnė su laišku ir savo paveikslu. Atsakymą duosiu tik ant rimto laiško. (45)

P. SMITH 331 East 19-th st., Paterson, N. J.

FARMOS

GERA PROGA!

PARSIDUODA UKĖ!

Su gerais būdinkais, 80 akrų žemės. Ariamos žemės yra 60 akrų, o 20 akrų misko. Parsiduoda pigiai! Savininkas laiko biznį. Tas pardavinys ne per agentą, nereikės mokėti komisino. Ukė randasi 8 mylios nuo Scottville, Mich. Daugiau žinių suteiksiu per laiską. (46)

K. ZUKAUSKAS Box 88, Rivesville, W. Va.

PARSIDUODA FARMA

64 AKRAI ŽEMĖS, 40 akrų dirbamos, juodžemis su moliu, be akmenų, užtektinai medžių ir vandens, 10 kambarių stuba, 2 barnės, sailo ir kiti būdinkai. Taipgi 10 karvių, 2 arkiai, daugybė vištų, visi farmos įrankiai, masinerijos, vežimai, 400 bursių įvairių tik viena mailė iki geležkelio stoties ir krautuvų, 8 minutes iki miestelio. Kaina už viską tik \$4200. Inest \$1500. Rašykite laisuk angliskai. (47)

MRS. OPEL Box 184, Saratoga Spr., N. Y.

PARSIDUODA FARMA

137 AKRAI žemės, geri būdinkai, 2 arkiai, 9 karvės, 2 telyčios, visi geri padarai, dideli sodai iš apie 700 valsių medžių, vanduo stuboje ir barneje, piens paruduoja į Lietuvą, turu du dirbų paime.

Sveikatos Kampelis.

Apie Vitaminus.

Per paskutinius dešimtį penkiolika metų padaryta svarbių atradimų mitybos mokslo srityje. Dar neseniai apie bet kurio maisto maistinumą budavo sprendžiama iš to, kiek jo turima nitro- geno, k. k. jis gali duoti šilumos vieneto — kalorijų. Nutatant maistą ligoniams ar sveikiems (kareiviams, darbininkams, mokiniams), budavo žiurima, kiek jame esama baltymo, riebalų, anglihidratų, druskų ir vandens, — ir pasirodė, kad buvo klaidama.

Sita paklaidą padarė tyrimai su gyvuliais. Maitinant juos minėtosiomis medžiagomis grynų pavidalų, jie nūnyksta. Nūnyksta ir tuokart, kai gauna visai pakankamą medžiagų kiekį. Hopkins darydamas 1912 m. šitokių bandymus su žiurkėmis, rado, kad pridėjus prie tokio grynų maisto truputėlį pieno, žiurkės išlieka gyvos. To pieno buvo duodama tiek mažai, kad nei jo baltymas, nei jo kalorijos negalėjo nieko nulemti. Hopkins suprato, kad tame mažame pieno kiekyje yra kažin kurios dar nežinomos medžiagos, kuri reikalinga gyvybei palaikyti. Šita ypatingoji medžiaga buvo įvairiais vardais praminta. Geriausiai prigijo vitamino vardas. Nors grynasis vitaminas gauti dar nepavyko, tačiau paaiškėjo, kad vitamino esama keleriopos rūšies (A, B, C) ir kiekvienos vitamino rūšies stoka maiste savitaiskai veikia į gyvulių ar žmogaus sveikatą. Yra rasta taip pat, kokiame maiste kurio vitamino esama.

Jau senai buvo pastebėta, kad kai kurie žmonių susirgimai pareina nuo maisto kokybės, tačiau tik dabar tepaaiškėjo, ko būtent tam maistui trūksta, tai reikiama, kad jam trūksta vienos ar kitos rūšies vitamino. Paminėjome keletą pavyzdžių. Šiltuose kraštuose, kur vienas svarbiųjų maisto dalių yra ryžiai (Brazilijoje, Indijoje, Japonijoje), labai dažnai ten atsiranda ypatinga liga, vadinama beriberi (indų žodis beri, lietuviškai avis) — toks susirgimas (avies eiseina) ir silpnumas. Šios ligos priežastis yra ta, kad ryžių kruopas gaminant patobulintomis gėrimomis kartu su ryžių žieve nusimala esantis tuojau po žieve vitaminas, kurio stoka reikiama ypatingu ir sunkiu susirgimu.

Jurių keliautojai, kuriems istisus mėnesius tenka maitintis konservais, dažnai susirga skorbuto. Ši liga atsiranda taip pat kariuomenėje, ypačiai karo metu, kai pasunkėja kariuomenės maitinimas kovos lauke. Panaši skorbuto liga atsiranda mažiems kūdikiams, girdomiems šutintu karvės pienu; mat, nuo virinimo vitaminas išnyksta. Skorbuto priežastis taip pat yra stoka maiste tam tikro vitamino (C). Patirta, kad šitos rūšies vitamino nėra jėgų grūduose; už tai jo esama šviežioje augaluose, (kopustuose, sietiniuose, kiaušienėse) ir įvairiuose vaisiuose (avietėse, apelsinuose, citrinose, tomatuose ir tt.). Jo esama ir piene. Skorbuto gydyti kaip tik tinka maistas, kuriame yra vadinamojo antiskorbutinio vitamino: šviežių daržovių, vaisių.

Nuo šios rūšies vitamino stokos pareina ir vadinamasis vištalakis, kuris kartais atsiranda kariuomenėje, kareiviuose. Rusijoje vištala-

kis apninka ir sodiečius gyvenimo metu. Vištalakio serga saulei nusileidus lauke nieko nebeato: išėję į kiemą neberanda pirkios durų, o jei sutemsta jiems esant lauke, miške, tai tik vedami gali namo pareiti. Pastarojo karo metu vištalakio liga, kurios būta vokiečių ir austrių kariuomenėse, nemaža rūpesčio padarė tų šalių karo vadyboms, nes svarbiųjų karų žygių budavo atliekami naktimis. Pagerinus maistą pavojus greitai išnyko. Vištalakio gydyti jau nuo senovės, nuo Hipokrato laikų paskmingai vartojama šviežios jūros, kuriose taip pat esama antiskorbutinio vitamino.

Yra dar viena vitamino rūšis (vitaminas A), kuri yra svarbi kaulams augti ir kietėti. Jo esama gyvulių riebaluose: ypačiai daug yra jo pieno gnetinėje, svieste, jautienos taukuose, kiaušinio trynyje ir žuvies taukuose. Augalų aliejuose jo beveik nėra. Be to, šios rūšies vitamino yra daug žaliuose daržovių lapuose ir žalioje žolėje, iš kurios ir gyvuliai turbut imasi savo vitamino, nes pastebėta, kad pavyzdžiui, pieno turtingumas šituo vitamino pareina nuo pašaro: vasarą išgimus galvijus ant žolės, piene esti daugiau vitamino, negu žiemą. Šitos rūšies vitamino stoka yra žmonėms, ypačiai vaikams, labai svarbi. Nuo jos pareina vaikų rachitas arba vadinamoji "anglų liga." Vaikai vėlai pradeda vaikščioti, jų kaulai išsipyksta, galva didelė, nugarą kreiva, dantys vėlybi ir nukirmiję ir tt.

Be to, šito vitamino stoka maiste yra labai pavojinga akims. Visų pirma atsiranda vištalakis. Bet tai dar pusė bėdos. Daugiau bėdos padaro ragenos susirgimas, vadinamas keratomalacija. Ragenos pasidaro sausa, joje atsiranda skauduliukas, umai visa ragenos padrumžėja, nyksta nyksta, prakiura ir galia gale akis palieka akla. Dažnai suseraga tuo būdu ne viena, bet abi akys kartu arba viena po kitos. Tokie vaikai dažniausiai miršta. Pacioje susirgimo pradžioje jie gali maistą išgydyti, pradėjus duoti šviežio pieno arba žuvies taukų.

Maitinant žiurkes pradžioje šio rašinio minėtomis grynosiomis maisto medžiagomis, jos po kokių šešių savaičių gauna visai panašų, kaip tik ką sakiau, akių susirgimą ir veikiai nūnyksta. Bet jei pacioje akių susirgimo pradžioje prie duodamojo joms maisto pridėdama truputį kask pieno, pusę arbatinio šaukštelio dienai, jos išgyja. Tokiais tyrimais įrodyta esanti piene vitamino svarbumas jauniklių gyvulių sveikam augimui. Panašius tyrimus daroma ir su žmonių vaikais. Tik šituos tyrimus daro ne mokslininkai, bet nesamoningai pati liaudis. Japonijos gydytojų rasta, kad dešimtalis aklujų japonų yra apakusi nuo šitokios akių ligos, kuriai priežastis yra augalinis maistas, miltų maistas be riebalų. Lygiai tas pat yra pastebėta Danijoje, kur taip pat žymų aklujų nuosimti sudaro apakusieji nuo keratomalacijos. Įstabus dalykas! Danija pasižymi labai išplėtotu žemės ūkiu; tenai gaunama labai daug pieno ir gaminama labai daug sviesto, o danų vaikai apakina nuo vitamino stokos jų maiste, ir apanka kaip tik dėl to, kad daug sviesto gaminama. Vaikų nelaimė gaminamas Danuose sviestas

išvežamas į svetimus kraštus, į Londoną, gi namie liaudžiai palieka nugriebtas pie- nas ir išsukos, o sviesto vietoje vartojamas erzacas margarinas. Keratomalacija serga Danuose ne tik nugriebtu karvės pienu girdomieji kurdikai, bet ir motinų žindomieji, kai motinos maitinasi nugriebtu pienu ir margarinu; pacios negaudamos pakankamai vitamino, jos neturi jo nei savo piene. 1918—1919 metais, pritrūkus žaliųjų medžiagų, Danuose buvo nustota gaminti margarinas ir liaudžiai buvo dalinamas sviestas porcijomis. Tais metais ir varguomenė gaudavo valgyti, ir kaip tik tais metais buvo tenai visai išnykę keratomalacijos atsitikimai.

Pasakytų pavyzdžių, manau, bus gana paaiškinimui vitamino reikšmės ir svarbumo žmonių sveikatai. Imta pavyzdžiai maž daug visiškos vitamino stokos maiste. Dar daugiau reikšmės turi vitamino trūkumas, paminėtas vitamino kiekis maiste, vartojamame metų metais. Nuo to pareina vaikų augimo sutrikimai, rachitas, mazakraujis, dantų kirmijimas, dispepsija ir tt. Gal but ir žmogaus atsparumas kai kurioms limpoms ligoms, pavyzdžiui, tuberkuliozui, pareina iš dalies nuo vitamino stokos maiste. Bent kai kurie mokslininkų tyrimai su gyvuliais duoda pagrindo tokiam manymui. Dar daugiau vitamino klausime nėra žinoma, bet tai, kas jau yra žinoma, parodo, kaip svarbu būtų žmonių sveikatai ir jos atsparumas ligoms tekti mokslo atradimus. Tada ypačiai svarbu kudiški ir vaikų maitinimo klausimuose.

Dr. P. Avizonis.

Reumatizmas.

Žmonėse reumatizmas, arba reumatas, yra laikomas, kaip viena visai atskira liga. Ja yra vadinamas sąnarių, raumenų arba nervų skaudėjimas, jei tas skaudėjimas atsiranda arba pasididina prieš orą atmainas. Kai kurie tokie ligoniniai oro atmainas nujaučia geriau, kaip barometras, tiksliai jie negali pasakyti, kokios bus tos oro atmainos. Reumatizmu sergantieji karščio paprastai neturi.

Medicinos mokslas žmonių vadinamam reumatizme išskiria daug visokių atskirų ligų, nes skaudėjimai prieš orą atmainas gali būti ne tik nuo tikrojo reumatizmo, bet ir nuo daugelio kitų ligų, kaip tai: kraujo užkietimo, sifilio, triperio, podagros ir kitų. Gydytojai randa ligoniams reumatizmą daug rečiau, kaip patys ligoniniai arba šiaip žmonės randa.

Ziurint pagal tą, kur reumatizmas išimeta, skiriamas yra sąnarių reumatizmas, raumenų reumatizmas ir nervų reumatizmas.

Reumatizmas atsiranda delto, kad žmogaus kune su- sirenka nuodų, kurie dėlai biam veikti tą ar kitą žmogaus kuno dalį. Nuodai žmogaus kune susirenka po ligų, kada ligų bakterijos stipdamos užvėtrija žmogaus kraują. Bet nepalyginti daugiau nuodų susirenka žmogaus kune nuo netikusio valdžio, netikusio jo virškinimo arba nesuvirškinimo. Ypač daug nuodų susirenka kune nuo mėsos, nuo svaigųjų gėrimų, esant užkietėjusiems viduriams ir tt.

Tie nuodai laukia tik pro-

vo veikimą kur nors. Tokia proga duoda ligos (gripas, angina ir kitos), drėgmės, šalčio gavimas, oro permainos, sutrenkimai, įvargimai ir tt. Po gripo ir po anginos labai dažnai pasireiškia reumatizmas. Sakoma yra, kad angina (gerklės uždegimas), yra tai varai, pro kuriuos įeina reumatizmas. Del to norint pagydyti reumatizmą, reikia pirmiausia uždaryti vartus, tai yra išgydyti anginą.

Kad drėgmė padeda pasireikšti reumatizmui, matome iš to, kad žmonės, gyvenantieji drėgnose vietose arba drėgnose triobose labai dažnai serga reumatizmu. Del to niekada nereikia statyti namų drėgnoje vietoje, bet kuo sausiausioje. Kartais kokiems vaistais nesiseka išgydyti reumatizmo, kol žmogus nepersikelia gyventi į sausas ir šiltas triobas.

Šalčio atžvilgiu, reumatizmui atsirasti padeda ne tiek didelis trumpas šaltis, kiek ilgas, kad ir nedidelis šaltis. Labai kenksmingas yra dažnai oro šilumos kaitalijimas: jei kuri kuno dalis įkaitusi staiga atvėsta, tai šita kuno dalis yra išstatyta dideliu rizikui reumatizmui gauti. Užtenka smarkiai sukaisti, suprakaituoti ir pastumti atsistoti ant vėjo ar skersvėjo ir sušalti — ir galima gauti reumatizmą. Kojų, rankų sušalimai ir atšalimai labai dažnai duoda progos pasireikšti reumatizmui. Del to taip dažnai serga reumatizmu žmonės, kurie neturi gerų apavų.

Reumatizmas labai mėgsta mestis į tas vietas, kurios yra buvusios sutrenktos, su- mūstos ar panarintos. Reumenų reumatizmas labai mėgsta tuos raumenis, kurie yra būvę ypatingai suvar- ginti.

Iš to, kas pasakytą aukščiau, jau galima suprasti, ko reikia saugotis, kad nesirgtum reumatizmu. Reikia saugotis susirgti bet kurio- mis ligomis. Žinant, kad kenkia svaigieji gėrimai ir mėsa, reikia jų saugotis. Nuo svaigųjų gėrųjų lengvai yra išsi- saugoti, bet nuo mėsos ne taip lengva, nes mėsa yra vienas iš pagrindinių žmogaus valgių ir ją pakeisti dažnai nėra kuo.

Butų labai sveika, kad žmonės bent dvi-tris dienas per savaitę mėsos nei žuvies nevalgytų, o valgytų augalinį valgi ir pienišką. Nėra abejonės, kad nuo to žmonės ne tik mažiau reumatizmu sirgtų, bet ir apskritai sveikesni būtų.

Be to, viduriai visada turi būti tvarkoje, žmogus kiekvieną dieną turi išeiti lauk didžioju reikalu. Žmogus privalo laikyti neatlikęs visų savo dienos pareigų, jei jis tą dieną neišsistutina. Jei žmogus kurį dieną neišsistutina, vakare turi imtis kokių nors priemonių, kad rytą butinai išsistutintų.

Judėjimo trūkumas ne tik veda prie vidurių sukietėjimo, bet ir stačiai prie reumatizmo. Del to reikia, kiek galima vengti ilgo, be pertraukos, sėdėjimo vietoje ar gulėjimo. Del to, kas dirba per kiauuras dienas sėdėdamas, pavyzdžiui: siuvėjai, kurpiai, raštininkai ir kiti, turi butinai kelis kartus per dieną išeiti pasimankštinti. Nėra reikalo, kad judėsią būtų dideli, bet reikalinga yra, kad jie būtų dažni.

Jei jau žmogus pajaučia reumatizmą kuriuose nors sąnariuose, reik imtis priemonių, kad skaudėjimai tuose sąnariuose neitų didyn. Tuo tikslu reikia saugoti palinkusias prie reumatizmo kuno dalis nuo šalimo. Naktį gulint reikia rupestingai pakaisioti antklodę, kad niekur nebūtų nei mažiau-

sios skylutės. Nieką būdu negalima gulėti nusiklojus iki juostos arba rankas iš po pagalvės iškišti. Žodžiu sakant, reikia rūpintis, kad kunas negautų jokius staigius at- vėjimus. Del to kartais tenka po porą dienų iš triobos neiš- eiti, arba net išstai lovoj gu- lėti, kad kunas turėtų nuolat- tinę vienodą ir lygią oro temperatūrą. Ilgai gulėti ne- galima, nes, kaip buvo saky- ta aukščiau, judėsių truku- mas veda prie reumatizmo.

Reumatizmo gydyme la- biausiai padeda šiluma. Reu- matizmui sergantieji geriau- siai jaučiasi vasaros karščių metu. Reumatikų kamba- riuose turi būti visada šilta, o skaudančias kuni dalis reik ypatingai šildyti.

Sąnarių reumatizmas la- biausiai pasiduooda naminiam gydymui, raumenų ir nervų reumatizmas mažiau pasi- duoda. Pastaroju susirgus dažnai tenka kreiptis ne tik į gydytoją, bet ir ligoninė į pagulėti.

Reumatizmo gydymas yra gana nelengvas, nes reuma- tizmas palengva teisingo ir mėgsta pasikartoti. Del to la- bai svarbu yra pasisaugoti, kad juo nesirgtum.

Dr. J. Zemguly.

Suteikia Malonų. Atsivežinantį Miegą

Jūs turėtumėte vartoti Nuga-Tone, jeigu jūsų miegas neramus ir neat- sivežinant, jei jūs iš ryto atsikeliate su pajautimu nuovargio. Šios geros gydomosios yra suteikusias sveikatą, stiprumą ir jėgą vienišio milijono vyrų ir moterų per paskutinius 35 metus, ir garantuojama, kad pagelbės ir jums arba jūsų pinigai bus gražinami.

Nuga-Tone padaro turtingą, raudoną kraują, sustiprina nervus, raume- nis ir svarbesnius kuno organus: ir tuo būdu sustiprina apetitą, virškinimą, šilvį, kepenis, inkstus, pusę, prasa- lina chroniką užkietėjimą, svaigulį, raudoną skaudėjimą ir daug panašių ne- malonumų, kurie būna atstada iš pri- žasties silpno kuno. Nusipirkite butelį šiandien. Nuga-Tone parduodamas vaistinėse. Pabandykite šias geras gy- domas prašalimui savo ligos.

Rheumatism

As mieldži kiekvieną skaitytoją šio laikraščio, kurie kenčia nuo Sub-Acute arba Muskulų Reumatiz- mo, Streng Skaudėjimo (Lumbago), Podagros (Gout), parasyti man laiską, pade- dant savo vardą ir aiškų adresą, o aš prisisiūsiu dykai Vieno Dolerio Ver- tes Bonką išban- dymui mano Rheumatizmo Gydymui. Aš noriu prašalinti Rheumatiz- mą nuo kėnciančių savo lėšomis. Jūs pamatysite, ką gali padaryti Kuhn's Rheumatic Remedy. Aš esu tikras, kad tas geros pasekmės ir jus patijs į tai įsitikinsite pirmą, netgi duosi- te man bent vieną centą. Nebandy- kit prašalinti Rheumatizmo per ko- jas ar odą su pagella plasteriu ar kitokiu daktu. Nebandykite įsivesti jį su Linimentais, elektra ar mag- netizmu. Nebandykite išviti jį su užkalbėjimu. Bet jūs privalote jį pra- šalinti. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukan.

Ir aš tikiu, ta darba atlieks Kuhn's Rheumatic Remedy. Reumatizmas turi išeiti, jei jūs pasiliositės nuo kėnciančių ir kentėjimo. Mano gydymo- lis panaikina skaudėjimą, dieglis, muskulų gėlimą, gerklės sutinimą ir sąnarių sustingimą.

AS NORIU PARODYT Jums, jei tik jūs man pavyksite. Aš galiu daug prirodyti į vieną savaitę ir paprašysite mano kompanijos pa- siūsti jums dykai vieno dolerio ver- tes buteliuką gydomųjų. Aš nepai- sau kokias kitas gydomas jūs var- tojot. Jeigu jūs nevartojat, mano gydymą, jūs neimot, ką jos gali roduoti. Perskaitykit manų pasiū- lymą žemiau ir reikalaukite jį tuo- jaus.

ALL Kuhn

\$1.00 Butelis už 25 centus.

Išbandykite Jūs Kuhn's Sub- Acute arba Rheumatic Remedy, kad išimtumėte jį ir tukstantinį kitų, jog Reumatizmas gali but prašali- tas, ir mes norim uždirbti ant iš- bandymo. Išbandykite — tai viskas ko mes norime. Jeigu jūs atrastite, kad tas gelbsti jums, tuomet užsisaky- kite daugiau, kad dabaisus gydy- mą, o tas suteiks jums pelną. Jeigu bandymas negebeis, tai ant to ir užsisakyti. Mes neušimame mažą buteliuką, kuris neturi vertės, bet stungiame pilnos mėsos butelį, ko- kie parsiūdo aptiekose, vieną už dolerį. Šis butelis sunkus ir dieglis, rimė užnokėti. Dėdei Samui už per- sūtintą. Todel jūs privalote prisius- ti 25c. persiuntimo ir supakavimo išlaidoms, o tuojaus aplaiksytite Viena Dolerio Vertes Butelį dykai. Priimant nereikės mokėti nieko.

KUHN REMEDY CO., Dept. B. W., 1835 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

NEBUK PILVO LIGŲ VERGAS!

Liudnas yra pilvo ligų vergo gyve- nimas. Jis negali valgyti, negali mie- goti, kenčia nuo skausmų, neturi ener- gijos, atodo kai sutizes. Vienok yra budas pasiliositės nuo tos vergijos: Vartokit Trinerio Kartuj Vyną, ir jūs sveikata sugrįs atgal! Riemu, prastas apetitas, nemalimas, gazi, galvos skaudėjimas ir nemiga dau- giau jūsų nevargina. Ateina šalių se- zonas — išbandykite Trinerio Sedativą nuo Kosulio ir Trinerio Tabletus nuo Šalčio. Gaunami jūsų aptiekos arba pas Joseph Triner Company, Chicago, Illinois.

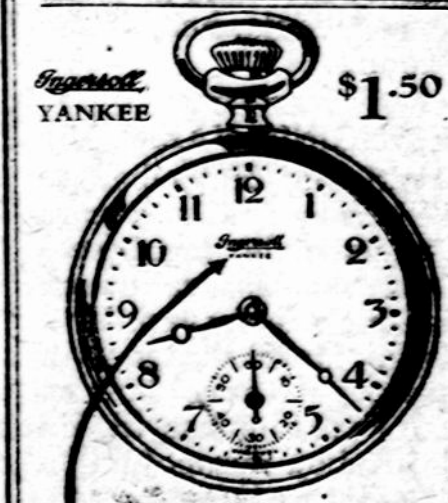

Trijų dienų kosulys yra pavojaus ženklas

Pastovus kosulys ir šaltis tankiai priveda prie pavojingos bėdos. Jūs galite juos sustabdyti dabar su Creomulsion, sušveicintas kreozo- tas, kuris yra priimtas vartoti. Creomulsion yra naujas medicalkas išradimas ir jis veikia padvigubintu greičiu: jis palengvina ir gydo liga apimta odą ir suvaliko gemaų augimą.

Iš visų žinomų vaistų, kreozotą pripažįsta medicinos autoritetai, kaip vieną iš geriausių vaistų gy- dymui pastovaus kosulio, šalčio ir kitokių gerklės nesveikumo. Creomulsion turi dar kitų gydančių ele- mentų apart kreozoto, kurie paleng- vina ir gydo užuozudytą plėvę ir sustabdo irritaciją ir uždegimą. Kolei kreozotas pasiekia šilvį jis susigeria į kraują ir tuomi sustabdo gemaų augimą.

Creomulsion yra užkrintas pa- sekmingam gydymui pastovaus ko- sulio, šalčio, ir visokių gerklės ligų kitokiose formose, turinčių bendrą veikimą su kvėpavimu. Jis yra labai geras del sutvirtinimo visos siste- mos po blogo šalčio ar "flu." Pi- nigus sugrąžiname jeigu jūsų šalčio ar kosulio nepalengvintų vartojant jį taip, kaip nurodyta. Klauskit pa- sų aptiekorių. Creomulsion Com- pany, Atlanta, Ga. (app)

Išsokkite to vardo **Ingessoll** ant veldo.

INGERSOLL laikrodžiai mēgiausiai ir žinomusiai pasauly. Ingessoll vardas reikia pasi- tikėjimą ir vertę. Jis reikia užtikrinimą kad laikas bus laiko- mas. Apsimokės jums visados pa- škoti to vardo ant veldo. Tai jūsų apsauga prieš menkesnį laikrodėlį. Pirkliat visur.

INGERSOLL WATCH CO. Inc. New York - Chicago - San Francisco

ANTRAS TOMAS IDOMIOS KNYGOS PASAULIO ISTORIJA

Siame tome kalbama apie: Budizmo tikybos atsiradimą, Romos imperiją, jos demokratiją ir imperializmą, apie pradžią krikščionybės, Kristų, krikščionių kilimą ir išsiplėti- mą, apie Azijos tautų istoriją (hunu, persų, kinų), apie atsi- radimą Mahometo ir musulmonų tikybos, apie viduramžių krikščionišką pasaulį ir kryžiaus karus, apie garsų kinų- mongolų karo vadą Čingis Chaną ir jo darbus, kaip užkaria- vintas Rusijos. Knyga baigiasi straipsniu "Mongolai ir čigonai."

Knygoje yra daug vaizdelių, žemėlapių, piešinių. Išleido Tėvynės Mylėtojų Draugija. Apdaryta, puslapį 301. Kaina \$2.25.

KELEIVIS 255 BROADWAY, 80. BOSTON, MASS.

GREITA PAGALBA DĖL SUSTYRUSIŲ SĄNARIŲ SKAUDAMŲ MUSKULŲ.

Nesiblaškys agonijoj ilgiau, kur- met Johnson's Red Cross Kidney Plaster gal suteikti jums beveik umų pagalbą. Nenusimink, jei kitas gyda- lio suteikė jums tik laikiną pagalbą. Miegink Johnson's Red Cross Kidney Plaster, kuris suteiks patvarią at- svėrą — šilumą, jėgą ir maitinimą maszų skaudamiesiems sustyruoti- muskulams ir sustyruotiems sąnariams.

Naudingas efektas patvarus del to, kad gyduoles yra palaikomos pilnoj jėgoj tiesiog prieš odą prie skaudamų vietų ir nuolat veikia iki plasteris la- komas prie kuno. Deigu jūsų muskulai ir sąnariai yra sustyri ir apimti skau- smo nuo viršdarbio ar neįprasto darbo, nuo neatsargumo, Reumatizmo ar del kitų priežastijų, gauk Red Cross Kidney Plaster vaistinėj ir vartok jį — jūs nusistebėsite jo greitu ir muo- tabiu veikimu. Parduodamas visose vaistinėse.

SERGEAT PILVO LIGOM?

Kodel jūs turėtumėt kentėti arba parinkt sau valgius, kuomet me- dicinos mokslas leido man išsiti skau- mą nuo viršdarbio ar neįprasto darbo, pripažinta yra kaip geriausia.

KATROLEK

suteikia tikrą pagalbą, kurią užviti- no tukstantieji sergantieji nuo Vidurių Kataro, Nosies Kataro, Zarnų Kataro, Kroniško Užkietėjimo, Skausmo ir Su- kimos galvos, Nerviskumo, Nesva- raus Kraujo, Gazų ir Atėlio Nusipi- mo.

Gaunama aptiekose, jos agentas ar- ba pas išradėją W. WOJTASINSKI DRUG CO., 114 Brighton St., Boston, Mass.

Zonite For Cuts and Wounds

Apsaugokit nuo užsio- maino. Gydykit kiekvieną įpjovimą, žaizdą ar idri- kimą su stipriu ir nenuo- dingu aptiekiniu. Zonite užmūša bakterijas ir pa- gelbėti gyti.

DIDELIS PASISEIKIMAS Feen-a-mint The Chewing LAXATIVE

Malonus čiugėjimas, kuris palaiko pilvo reguliariškumą. Vaikai myli jį. 15c. ir 25c.

Since 1857 Eagle Brand išaugino daugiau sveikų kūdikių, negu visi kiti kūdikių maistai.

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

Babies Love It

Nuo visų pilvo ir žarnų svei- kumų, kurie patiria su- dant augimo ufole geriausį audinimą ir vaikams at- telp.

Mrs. Winslow's SYRUP

FLIT UZMUŠA

Kandis, Tarakonų, Blakes, Muses ir kitus insektus.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

NUBAUDĖ BARBARA.

Praėjusiais 1926 m. rugpjūčio mėn. iš 5 ir 6 d. naktį apie 24 val. nežinomi piktadariai, nužudę Pasvalio valsčiaus valdybos sargą Povilą Kraptavičių, išplėšę valsčiaus valdybos piniginę dėžę, iš kurios pagrobė pinigų 7523 lit. ir padėgę valsčiaus valdybos raštinę. Kadangi gaisras buvo pastebėtas laiku, todėl jis pavyko greitai likviduoti. Vaizdas šios baisios arenos yra žiaurus ir patys atliktas darbas galėjo būti padarytas tik barbaro rankomis. Kraptavičius — sargas nužudytas smugiu į galvą ir diržu už kaklo pakabinatas ant durų prabėgęs. Apžiūrėjęs jo lavoną gydytojas konstatavo, kad sargas buvo smuigtas, nuo ko paliko ant kaklo žymės. Piniginę spinta išdraskyta ir išvartyti visi esami joje dokumentai. Visos valsčiaus bylos ir kiti dokumentai sukruti į vieną kruvą, apipilti žibalu ir padegti. Kas tai galėjo padaryti, prie kokių aplinkybių, nieko nustatyti negalima buvo, nes nusikaltimo vietoje jokių pėdsakų nepalikta. Kriminalinė policija, tyrinėdama šią visą dalyką, priėjo išvadą, kad tai galėjo padaryti buvęs valsčiaus valdybos raštininkas Kiukis Tadas, gyv. Pasvalio miestelyje, nes pastarasis turėjo ant valsčiaus valdybos keršą dėl jo atleidimo iš tarnybos ir grąsindamas žadėjo ką tai padaryti. Sulaikytas Kiukis tardomas neprisipažino, bet jo nelaimei, kratos metu rasti pas jį drabužiai — kostiumas visos sušalta žibalu, iš ko liko aiškus Kiukio padarytas nusikaltimas. Dar labiau jo kaltę įrodė jo nepaaiškinimas ir neatsakymas tiksliai ir visus užduotus jam klausimus.

Š. m. spalio mėn. 5 d. Panevėžio Apygardos Teismas, išnagrinėjęs šią bylą prie visų duotųjų aplinkybių, pripažino Kiukį Tada kaltu ir nubaudė kalėti iki gyvos galvos.

SENOVĖS LIEKANOS.

Antazavė, Ežerėnų apskr. Lygalaukių kaimo lauke, prie miško dar dabar galima matyti žymių buvusių trobešių. Aplinkui daugybė kruvomis sumestų ir gražių ratų sudėtų didelių nepajudinamų akmenų. Senų žmonių sakoma, čia buvusi katalikų bažnyčia, "Merkusava" vadinama, kuri 1815 metais buvusi uždaryta. Paskutinių kunigų buvęs Abiza. Prie bažnyčios buvusi mokykla, kurią lankė 35 vaikai. Čia pat ponai Kazlai plakdavę žmones savo baudžiauninkus.

SENOSIOS LIEKANOS.

Antazavė, Ežerėnų apskr. Lygalaukių kaimo lauke, prie miško dar dabar galima matyti žymių buvusių trobešių. Aplinkui daugybė kruvomis sumestų ir gražių ratų sudėtų didelių nepajudinamų akmenų. Senų žmonių sakoma, čia buvusi katalikų bažnyčia, "Merkusava" vadinama, kuri 1815 metais buvusi uždaryta. Paskutinių kunigų buvęs Abiza. Prie bažnyčios buvusi mokykla, kurią lankė 35 vaikai. Čia pat ponai Kazlai plakdavę žmones savo baudžiauninkus.

SENOSIOS LIEKANOS.

"Merkusavos" bažnyčios pamata išplėšę Žirnaju launui 1893—1894 metais. Vargonai, sakoma, pergabenti Antazavės bažnyčion, kurią pastatė grafas Lindukovskis.

BIAURUS ŠNIPŲ DARBAI.

Seinų-Punsko krašte paskutinėmis dienomis eina suimnėjęs kiek pasizymėjusių vietos lietuvių veikėjų. Suimta 15 žmonių. Suimami įvairiais pretekstais, kaip būvę šauliai iš 1919 m. laiku, kada tas kraštas buvo lietuvių valdžioj.

Suimtųjų tarpe yra Juozas Vaznelis iš Vaitakiemo ir Jurgis Bancevičius iš Valincijų kaimo, kuriems lietuvis išgama Juozas Kalkauskas yra dar sudaręs ir šnipinėjimo bylą. Kalkauskas savo laiku įstojo lenkų policijos tarnybon kaip agentas šnipinėjimui lietuvių tarpe.

Kadangi žinių surinkti negalėjo, jam grėsė atleidimas iš tarnybos. Todel sumanė sudaryti šnipų bylą. Emė girdyti Vaznelį ir Bancevičių ir pareiškė, kad esąs Lietuvos agentas, dirbęs Vilniaus krašte Lietuvos naudai, pasiūlė priimti kažkokius dokumentus ir pasiūsti į Lietuvą. Vaznelis ir Bancevičius atsisakė, bet vis dėlto buvo suimti ir pasodinti kalėjiman.

Agentas Kalkauskas su broliu Suvalkų gimnazijos 8 kl. mokiniu taip pat suimtas. Jį apskundė susipykęs kitas agentas Kvietkauskas, pranešdamas, kad Kalkauskas turis kažkokius raštus, skirtus Lietuvai.

NERA PRIEGLAUDŲ PALIEGILIAMS.

Prienai. Čia vienoje gatvėje teko pastebėti tvarte laikomą kažkokį palieglį, negalintį vaikščioti, bet dar jauna žmogeli. Vietiniai gyventojai pasakoja, jog jis ten jau kelinta savaitę, kiaušias dienas, o ypač naktis dejuoja. Vietos administracija nedaro žygių patalpinti nelaimingąjį ir koki nors gyvenamą namą, nes miesto savivaldybė sakosi neturinti tam reikalui lėšų.

Šiaip ar taip, savivaldybė turėtų rūpintis tokiais nelaimingais ir duoti jiems žmonišką patalpą.

Gal ir vietos labdarybės draugijos turėtų tuo susirūpinti, parinkti auką, o Prienų pasiturintieji gyventojai jų neatsisakytų aukoti tokiam reikalui.

SVEDŲ PILIAKALNIS.

Antazavė, Ežerėnų apskr. Maniliškių kaimo lauke yra kalnas "Piliakalni" vadinamas. Tenka užėti kokį senelį, kuriam priminus "Piliakalni", pasakoja girdėjęs iš senesnių, kad šis "Piliakalni" yra supiltas Svedų kariuomenės vadui, kurį nuodijęs Aleksandras vėles ponas Koributas. Savo vadui pagarbą atiduoti, kiekvienas kareivis turėjęs atnešti pilną savo kepturę žemių. Šiam padavimui, pažiūrėjus į "Piliakalni" didybę, ne kiekvienas lengvai patiki.

GRĮŽTA RICIERIŲ LAIKAI.

Neseniai Seredžiuje viena turgaus dieną didžiausio triukšmo sukėlė dviejų jaunu kaimiečių "duelis" peiliais už merginą, kuri čia pat vežime stovėjo ir verkė, žiurdama duelio pabaigos.

Visi kruvinus ir vos gyvus šiuos vyrus vos perskyrė policija. Vienam, T. K., smarkiai sužeista nugarą.

BRANGUS RADINYS.

Daumentų kaime, Seredžiaus v. pil. Antanas Skrupelis, bekasdamas bulvėms rusį prie upelio Armenos slankias, maždaug 2 metrų gilumoje, rado senobinius žalvario apyrankius (2 eg.), kurių vienas labiau skiriasi savo nepaprastai gražiu išmarginimu ir išlikusia iki šių dienų čielyste.

Tose vietose, sakė, seniau ir daugiau brangių daiktų gyventojai rasdavę. Ši vieta — senkapiu vadinama.

SAVIZUDYSTĖ.

Kaunas. Spalio mėn. 4 d. 11 val. vakare prie karo muziejaus sodnėlio paleido šaulio revolyverio šūvį į krutinę pil. Baranauskas Adolfas, sunkiai save susižeisdamas. Savizuda buvo tuojau nugabentas į valst. Kauno ligoninę. Žudymosi priežastis nežinoma.

MUSTYNES.

Abeliai, Rokiškio apskr. Rugsėjo 28 d. miestely susimuše Mikonių kaimo Skradžiukas su Trumpiškių kaimo Danu. Skradžiukas parrenkė ant žemės Danį ir smarkiai jį apmušė, apspardė. Danys susigriebęs leidosi bėgti policijon, o Skradžiukas jį vytiš. Prie besivijančio prisidėjo dar Pupelis iš Trumpiškių. Bet pateko policijon, kuri patalpino cypen ir sudarė protokolą. Mustynės kilo dėl to, kad ne visi, girdi, lygiai "fundiję" valstybinės.

KAM NEPAKVIETĖ VESTUVES.

Vilkaviškis. S. Patapas, "pamiršo" pakviesti į vestuves pažįstamuosius E. Ališauską ir S. Jakštaitį. Abu nekvietieji tuo išsėdė ir sumanė atkeršyti. Atvažiavus S. Patapui į turgų, Ališauskas ir Jakštaitis, del drąsios išsėdė, įsibrovė į Rubino vienos krautuvę, kur buvo ižėjęs Patapas, ir nieko neukdami pradėjo lazda ir kmenimis skaldyti galvą. Atvykus policijai Patapą išmušė už atkeršyti. Jam smarkiai sudaužyta galva. Mušeikos pasodinti kalėjiman.

DUKTERS KERŠTAS MOTINAI.

Kauno apygardos teismas 1927 m. spalio 6 d. nagrinėjo bylą E. Š., kaltinamos tuo, kad ji apipylė savo tikrą motiną verdančiu vandeniu.

Jos motina turėjo meilužį. Duktė nenorėjo, kad motinai ekėtų už jo, nes šiai prikaldėdamos motiną nelaikei pas save dukters. Š., negalėdama pragyventi ir neturėdama duonos kėsni, nėjo prostitucijos keliais. Sirdy jai virė pyktis prieš motiną. Jai 1927 m. gegužės m. 18 l. virintu vandeniu ji apipylė savo motiną ir jos meilužį. Abudu buvo nugabenti ligoninė. Motina neteko vienos akies.

Teismas š. nubaudė 6 mėn. paprasto kalėjimo.

AREŠTAI IR IŠTRĖMIMAI

"Šiaulių Naujienos" praneša:

Mažeikių karo komendantui nutarimu, praeitą savaitę tapo ištremtas į Varnių koncentracijos logerius visam karo stoviu buv. "Šiaulių Naujienų" redaktorius P. B. Petrauskas, kuris Šiaulių komendantu buvo ištremtas į Mažeikių apskrity. Drauge su B. Petrausku taip pat ištremti į Varnius buv. Seimo valstiečių liaudininkų frakcijos atstovas Radys ir Mažeikių Apskrities valdybos narys Danušis.

Sužinota, kad Šiaulių apskrities karo komendantui nutarimu ištremiami į Varnių koncentracijos logerius Šiaulių apskrities valdybos narys P. Švambaris, buv. Seimo narių Jonušis, Markelis ir kiti suimti rugsėjo mėn. 9 d. iš Šiaulių miesto asmenys. Bajoruose, Rokiškio valsč. rugsėjo 27 d. areštuotas L. Jaunimo Sąjungos Bajorų skyriaus valdybos narys O. Kelertas ir išsiųstas Panevėžin.

RASTAS PERSAUTAS POLICININKAS.

Kaunas. Už 7-to forto prie geležinių vartų spalio mėn. 3 d. rastas persautas l-mos nuovados policininkas Tomas Krugliakovas. Prie jo rastas jo revolyveris. Nustatyta savizudystė. Priežastis aiškinama.

NUŽUDE ŽYDA.

Spalio 3 dieną apie 14 val. dienos metu važiuodami žmonės iš Raseinių į Girkalnį, pastebėjo šale vieskelių ties Kascešavos dvaru vežimėlį, kur jame nebegyva žydų. Nuvykus Girkalnio policininkui P. Jurevičiui, pasiro-

dė persautas vienu šuviu per krutinę. Žydėlis buvo iš Girkalnio miestelio. Piktadarių jieskoma.

Toj pačioj vietoj rugsėjo 29 dieną apie 10 val. vakaro 4 vyrai buvo užpuolę ponį Lepehieng, Kascešavos dvaro savininkę, bet dėka gerų arklių pasisėkė jai pasprukti. Piktadarių buta 4 žmonių ginkluotų.

NUNUODIJO KUDIČI.

Skrebiškiuose, Biržų aps. Papilio valsčiaus š. m. rugsėjo mėn. 14 d. Kostantas Butėnas nunuodijo Adelės Vatekiūtės kudičį. Policijos suimtas K. B. prisipažinę, kad tą kudičį nužudyti prikalbėjęs jo draugas L. Butėnas, kurio tas kudičis buvo. Abu "draugai" suimti.

GEDULO DIENA.

Spalio 9 d., liudnų Vilniaus pagrobimo sukaktuvių diena — Kaune praėjo su atitinkamu tokiai dienai upu. Iš pat ryto visas miestas suplevėso juodu kaspinu perristomis tautiškomis vėliavomis. Jokių pramogų mieste nebuvo. Vakare viso miesto salėse buvo suruoštos Vilniaus klausimu paskaitos, kurias skaitė žymesnieji visuomenės veikėjai.

NUSISOVE IS MEILĖS.

Pasūšvis, (Kedainių ap.). Rugsėjo pradžioj čia Pagumiečių kaimo pil. J. Jesaitis nusišovė, sako, del nelaimingos meilės.

LAISKAS IS LIETUVOS.

"Keleivio" skaitytoja iš East Bostono, drg. A. Liutkuvienė, gavo iš Lietuvos nuo savo sunaus laišką, kur tarp kitako skaitome:

"...gerų norų ir pasiryžimo pas mane netruksta, bet prie dabartinių sąlygų pažangėsni kultūros darbas visuomenėje neįmanomas. Aš pilnai suprantu didelį Bostono gyventojų susijaudinimą del nelaimingųjų Sacco ir Vanzetti nužudymo. Bet juk šiais laikais tas ne naujiena. Naujos žmonių kartos, jei jos kada pasieks kultūros ir žmoniškumo jausmo laipsnį tikrojo to žodžio prasmę, tai šių dienų darbus įvertins labai neigiamai. Veltui mes giriamės gyveną dvidešimtam amžiuje ir su pasibaurėjimu žiurime į kanibalų laukines tautas. Juk čia pat tarpe mūsų veiks kas diena matome ne menkesnį kanibalizmą, tik pridengtą visokiais formalumais ir teisėtu obalais."

"Žiurint į visa tai, darosi nyku, gėda ir pikta. Ir kada gi išnyks žmonėse tas žvėriškas žudymo paprotys? Kaip gera būtų, kad ateitų pasaulin koks Mesija ir išmokintų žmones mylėti viens kitą. Tąs gal išnyktų žmogus-zvėris. O toks, aš manau, ateis į šį pasaulį. Bet tai bus ne koks geras dėdė su barzda, o visos žmonijos susipratimas. Kada tai bus, ne mes spęsti, tik viltis geresnės ateitin paskatina mūsų norą gyventi..."

Tai taip rašo jaunas mokinių. Raskite Amerikoje augusį ir čia mokslan einantį jaunuolį, kuris galėtų taip rimtai ir giliai apie gyvenimą filosofuoti! Beizbolis ir futbolis — tai Amerikos moksleivijos Alfa ir Omega.

TAUTININKAI ČIUPINĖJA IR KADEMUS.

Spalio mėn. 6 d. padaryta smulki krata krikščionių demokratų centre. Krata dar politinė policija, jieskojo brošiūrų ir kita referendumo klausimui. Tai yra pirmą kartą pas kademus. Tą pat dieną ir "Socialdemokrato" redakcija, bet nieko nerado. Lietuvos spaudai apie šias abi kratas neduodama visai rašyti.

Naujiena iš Lietuvos.

Išėjęs pereitais metais Lietuvoje mūsų rašytojo P. Rusecko pirmas "Knygnešio" tomas padarė mūsų visuomenėje didelį įspūdį ir sukėlė tikrą triukšmą. "Knygnešys" ištikrųjų buvo sudominęs plačiąja visuomenę, apie jį ilgai rašė visi Lietuvos ir Amerikos lietuvių laikraščiai, jį plačiai skaitė ir daugelis, be abejonės, dar tebeskaito. Šiandien "Knygnešys" yra kiekvieno labiau susipratęsio, apsišvietusio, inteligentiškesnio lietuvių namuose.

Ir nieko stebėtino! "Knygnešyje" juk gyvai atpasakota spaudos draudimo gadynė, ryškiai vaizduojama sunki, podraug ir garbinga mūsų tautos kova su rusų valdžios priešpaula del butinausių tautai teisių ir reikalų — spaudos, mokyklos, kalbos, laisvės ir k. O juk ta kova tęsiasi keturiasdešimt metų! Ir dalyvavo joje visa mūsų tauta... Ir užgrūdino jį mus ir sutvirtino, pažadino ir paruošė prie kovų, kurios davė mūsų senajai tėvynei nepriklausomybę.

Gavome žinių iš Lietuvos, kad greitai laiku, ne vėliau lapkričio mėnesio išeis antras tos brangios mums knygos tomas. Tas antras "Knygnešio" tomas bus nemažiau įdomus, kaip ir pirmas ir leidžiamas lygiai rupestingai.

Naujais įvairių nuostabių įvykių aprašymais lygiai gyvai, kaip ir pirmame tome bus vaizduojama spaudos draudimo gadynė, bus pasakojama, kaip anų laikų šviešioliai, knygnešiai ir kiti pasiryžėliai neįmilstamaj kovoj su rusų priešpaula, slapta gabendami per rubežius lietuviškas knygas ir laikraščius, gudriai prigaudindami rusų žandarus, snipus, gausinga sienos apsaugą, dideliame pavojuje platindami žmonėse susipratimą ir šviesą.

Pirmame tome paminėta daugiau 500 asmenų iš įvairių Lietuvos vietų, aprašyti jų darbai. Antrame tome dalyvių skaičius, kaip spėjama, bus ne mažesnis; jie irgi bus iš įvairių Lietuvos vietų, o be to daug iš jų dabar yra Amerikoje; beveik visi asmenys, vietos ir įvykiai vis nauji, pirmame tome nepaminėti. Be to, pirmame tome atvaizdų yra vos 45, antrame gi bus apie 70. Bus tai viena iš labiausiai paveikluotų lietuviškų knygų. Viršelis bus naujas ir spalvuotas, kaip ir pirmo tomo. Iš viso knyga bus apie 320 puslapių didoko formato.

Kadangi tai knyga išleisti reikalinga daug pinigų, tai prašoma jau dabar siųsti "Knygnešio" redaktoriui P. Ruseckui užsakyti, o drauge ir pinigų. Užsakyti "Knygnešį" gaus tuojau, kaip tik jis išeis iš spaudos, t. y. ne vėliau š. m. lapkričio mėnesio. Aišku, kad ir antras "Knygnešio" tomas į Ameriką bus lygiai rupestingai atsiųstas, kaip ir pirmas tomas buvo siunčiamas.

"Knygnešio" II tomo Amerikoje kaina su persiuntimu: nerijistas 1 dol., rijistas į kietus pusiaudauklo viršelius 1 dol. 50c., rijistas į kietus auksklo viršelius 2 dol. Viršelį su gražiais auksklo užrašais.

Užsiskant antrąjį tomą sykiu galima užsakyti ir pirmąjį tomą. Pirmojo tomo įėjimai ir kaina tokia pat kaip ir antrojo tomo.

Pingus siųsti šiuo adresu: "Knygnešio" Redaktoriui. P. Ruseckui. Duonelaitio gat. 17, Kaunas, Lithuania.

VOLDEMAREŠ TIK KALMO VARGONININKAS.

Europos spauda ir radio viešai paskelbė, kad diplomatijos tarpe Voldemaras tėra tik provincijos vargonininkas ir didelis intrigantas. Kur gali tokia atestacija žmogus nuvesti — paaiškinti nereikia.

"KELEIVIS" PADUODA NAUJAUSIAS IR TEISINGIAUSIAS ZINIAS. SKAITYKIT JI.

LIETUVIAI!

BALTIKO AMERIKOS LINJA
tai pirmutinė ir vienatinė laivinė bendrovė, kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS

KLAIPEDĄ

siunčiant du laivus pernai, o jau net penkis šimet.

KAINOS LAIVAKORŲ Į KLAIPEDĄ

Trečia klasė \$107.00
Ten ir atgal tiktai \$181.00
Turistinė III klasė \$117.00
Ten ir atgal tiktai \$195.00
Valdžios taksai atskirum.

LAIVŲ ISPLAUKIMAI

"POLONIA" 1 Lapkričio-Nov.
"LITUANIA" 22 Lapkričio
"POLONIA" 6 Gruodžio
"ESTONIA" 22 Gruodžio

KALĖDŲ LAIVAS "POLONIA" 6 Gruodžio-December

Ziniom krepkitės į vietos agentų ar į bendrovę:

BALTIC AMERICA LINE

8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

Telefonas 31224

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakare.

107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

STEBĖTINOS KORTOS

Magiškos arba ženklintos kortos, kurias v. o. g. geriausi magikai arba karminkai. Jos turi sekretus ženklus, kurie ant užpakalio ir lengvai galėsite pasakyti kokią kazyra tik pažūrėję į užpakalį. Tai yra geriausias ženklintų kortų, kokios tik buvo kada nors padarytos, geresnių niekur nerastime.

No. 1. Geriausias rūšies ženklintų kortų, visa kaladė su paaiškinimais tik \$2.25. Už tris kalades \$6.00.
No. 2. Geros rūšies ženklintų kortų, visa kaladė su paaiškinimais tik \$1.50. Už tris kalades \$3.50.

Užsiskant šitas kazyras, meldžiamie prisistūti 35c. persiuntimo lėšoms ir pažymėkite, katro numerio kazyrų norite, taipgi kiek kaladžių. Už kazyras jus užmokėsime, kaip aplykysite jas savo namuose. Pasitenkinimas garantuojamas arba pinigai bus sugrąžinti. Adresas:

PRACTICAL SALES CO.,
1219 N. Irving Ave., Dept. 206,
CHICAGO, ILL.

Tel. So. Boston 506-W.

DAKTARAS

A. L. KAPOCIUS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dienų

Nuo 2 iki 9 vak.

NEDELIOJIMIS:

iki 1 v. po pietų

Seredomis iki 12 dienų.

Ofisas "Keleivio" name.

251 Broadway, tarpe C ir D St.,

SO. BOSTON, MASS.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: 10—2; 8—9

Sekmadien: 10—9

3421 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 8483

DR. J. MARCUS

LIETUVISKAS GYDYTOJAS

Specialistas sekretų ir chronikų vyru ir moterų ligų, kraujo odos ir veneriskų ligų.

261 Hanover St., Boston, Mass.

Room 7

Tel.: Richmond 0668.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 8 vak.

Nedėldieniais iki 4 val. po pietų

Lietuviška Aptieka

Mes užlaikome visokių Vaistų ir Šaknų

Nuo Reumatizmo, nusilpnėjimo, stremų, kraujo valymo, nuo slaptųjų ligų, kosulio, patrukimo, etc.

Taipgi užlaikome Diegį iš Lietuvos.

Patarnavimas kuogeriausias, įvairios šakys, partrauktos iš Lietuvos.

Vaistų prisunčiam ir per paštą. Mūsų Aptieka tebėra toj pačioj vietoj.

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

IS IR I

LIETUVĄ

PER HAMBURGĄ

Ant mūsų tri-triubinių laivų NEW YORK (naujas) HAMBURG DEUTSCHLAND, ALBERT HALLIN, RESOLUTE, RELIANCE.

ir ant populiariųjų vienodai kambariais ir laivų Cleveland, Westphalia ir Thuringia. Savantiniai išplaukimai iš New Yorko. Laivai Thuringia ir Westphalia atplaukia į Bostoną. Personalai lydimi į Europą išvažiavimui.

203 iš New York į Kauną ir atgal (Priešais S. V. įėjus Taksus.)

Del sugrįžimo leidimų ir kitų informacijų klauskit pas vietos agentus arba pas

Hamburg-American Line

United American Lines, Inc.

General Agents

131 State St., Boston, Mass.

CUNARD

I LIETUVĄ

(per Angliją)

sumažinta kaina 3 klesos sugrąžinti laivakortę

I KAUNĄ IR ATGAL

BERENGARIA ir

MAURETANIA \$211

AQUITANIA \$215

I LIEPŲJĄ IR ATGAL ŠIAIS LAIVAIS \$186.

IS BOSTONO

SAMARIA Lapkričio 12

LACONIA Lapkričio 27

ANBANTA Gruodžio 11

I Lietuvą greitai laiku. Išplaukimas kas sereka. Kele

